

SANDARA

Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros Organas

The Lithuanian Weekly "SANDARA"
Published by the Lithuanian National
League of America.
M. J. DAMIJONAITIS,
Sec'y and Business Mgr.
YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
In the United States \$2.50
To Foreign Countries \$3.00
"SANDARA"
366 Broadway, So. Boston 27, Mass.

Published and distributed
under Permit (No. 739) autori-
zed by the Act of October 6, 1917,
on file at the Post Office of
Boston, Massachusetts. By
order of the President,
A. S. Burleson,
POSTMASTER GENERAL.

Tel. So. Boston 2361

KAINA 5 CENTAL.

No. 23

South Boston, Mass., Birželio (June) 3 d. 1920 m.

Metai VII.

Taksos Nuimta

LIETUVIAI PALIUOSUOTI NUO "INCOME TAX".

42 Mil. dol. Sučedys Lietuviam

ISVAŽIUOJANTIEMS LIETUVON SUTAUPINTA \$1,400,000

LIETUVOS ATSTOVYBĖS AMERIKOJE PRA- NESIMAS.

Lietuviai Paliuosuoti nuo
"Income Tax" Mokesnių.

Sulig Sus. Valstijų įstatymų apie mokesnius nuo įpaukų (Income Tax Law) visi svetimtaučiai neišsiemė Sus. Valst. pilietystės popierių ir kurie čion atvažiavę su tikslu uždario, o ne apsigyvenimo yra skaitomi, kaip neapsigyvenę svetimtaučiai (Nonresident aliens).

Neapsigyvenę svetimtaučiai, pagal įstatymus, turi mokėti valstybei dylikta nuošimtį (12%) viso uždarbio 1918 metais ir aštuntą nuošimtį viso uždarbio 1919 ir 1920 metais. Taip svetimtaučiai uždirbantys tukstantį doliarų į metus (apie 20 dol. į savaitę) privalo mokėti 120 doliarų taksų už 1918 metus ir po 80 doliarų taksų už 1919 metus ir 1920 metus — be jokių paliuosavimų jeigu, nėra jokių sutarčių tarp to svetimtaučio valstybės ir Suvienuytų Valstijų. Šion kategorijon iki šiol buvo įskaitomi ir lietuviai.

Norėdama paliuosuoti Lietuvos piliečius nuo šio mokesnio, Lietuvos Atstovybė yra raštu pareiškus, jog Lietuvoje panašius mokesnių neimama nuo Amerikos piliečių ir kad todėl ir Amerikoje Lietuvos piliečiai turėtų būti nuo jo paliuosuoti. Po tulų pertraktacijų su Valstybės izdo departamentu pastarasis sutiko paliuosuoti Lietuvos piliečius nuo to mokesnio lygiai tais pačiais pamatais, kaip yra paliuosuojami Amerikos piliečiai, butent:

Jokių mokesčių nebus imta nuo pirmo tukstančio doliarų uždario.

Vedusiems ir gyvenantiems su pačiomis nebus imama jokių mokesčių nuo pirmų dviejų tukstančių doliarų.

Turintiems nepilnamečius vaikus (mažiau kaip 18 metų) ir užlaikantiems silpnus ar nesveikus ir negalinčius užsidirbti asmenis bus suteikiamas paliuosavimas nuo mokesčių nuo dviejų šimtų doliarų už kiekvieną užlaikomą ypata.

Del patogumo tų, kurie rengiasi važiuoti į Lietuvą ir kuriems reikia gauti paįudijimas, jog jie yra užsi-mokėję visas mokesčius paduodame ištrauką iš Valstybės izdo Departamento padavadijimų, kurie buvo pri-siųsti Atstovybei. Patartina šiuos paįudijimus išsi-kirpti ir nusinešti su savim, kuomet norėsite gauti paįudijimą apie mokesnių užmo-kėjimą.

Treasury Department,
Commissioner of Internal Revenue, Washington.
Representative of Lithuania in America,
703 Fifteenth St., N. W.
Washington, D. C.

Sir:
You are advised that inas-much as Lithuania imposes no income tax, it satisfies the similar credit require-ment of Section 216 (e) of the Revenue Act. of 1918, and nonresident alien as to the United States, who are citizens of Lithuania, are entitled to a personal exemption and credit for depen-dents in determining their tax liability to the United States.

Respectfully,
(Signed) Wm. M. Williams,
Commissioner.

Ką šis paliuosavimas lie-tuvių nuo mokesčių reiškia Amerikos lietuviams gali-ma bus matyt iš sekančio apskaitliavimo:

Šiais metais mažiausia 5000 lietuvių apieis Ameri-ką. Kiekvienas iš jų uždir-bo mažiausia po \$1,000.00 ant metų. Reiškia \$5,000,-000 iš viso. 12% mokesčių nuo šios sumos už 1918 m. yra \$600,000. Mokestis už 1919 ir 1920 but buvus po 8% arba po \$400,000 už kie-kvieną metą. Išviso reiškia tie 5000 išvažiuojančių lietu-vių butų turėję užmokėti vieną milijoną ir keturis šimtus tukstančių doliarų.

Čionai gyvenanti, nepilie-čiai lietuviai, butų buvę taip-gi priversti mokėti šias mo-kestis su sekančioms pasek-mėms:

Amerikoje yra priskaito-ma apie 150,000 lietuvių nepiliečių. Jų mažiausias metinis uždardis yra apskait-luojamas ant \$150,000,000

per metus. Jų mokestis be paliuosavimo už šią sumą butų buvus keturios dešimts du milijonai doliarų. Kai-popasekmė čionai paskelbto paliuosavimo visi šie pinigai pasilikis Lietuvy rankose.

J. Vileišis,
Liet. Atstovas Amerikoje.

VISOKIOS ŽINIOS.

MIESTAS BRISTOL KARIUO- MENĖS GLOBOJE.

BRISTOL, R. I. Gubernato-rius Beeckman apskelbė miestą Bristol esantį "sukilimo stovyje" (state of insurrection) ir pave-dė j milicijai "tvarkinti", po tam kaip sustreikavusių India Rubber Co. darbininkų simpatizatoriai padarė demonstraciją prieš iš-kitur atvykusius streiklaužius.

Streikas tęsiasi tris savaites. visuotiniame streike apie 30 žmonių nasliko skebauti, tad jų apgynimui kompanija įarsiga-leno iš Bostono 30 ginkluotų sargų.

Viskas buvo ramu. Bet štai 28 geg., išryto traukinys tarp kitų pasažierių atvežė burelį skebų. Ties stotim buvo susirinkęs burelis iš apie 100 asmenų, daugiausiai moterų. Tai buvo daugiausiai streikių prijautė-jai — simpatizatoriai. Kažin kas iš minios paleido kelis akme-nis į traukinį. Traukinio kon-duktorius, tai matydamas, nuva-rė traukinį porą bloką toliau, ir iš ten policija nulydėjo streiklau-žius į dirbtuvę.

Streiko prijautėjų pulkelis žy-miai pasididino ir nusekė paskui lydimočius streiklaužius. Buvo keli susikirtimai, daugiausiai moters streiklaužės sukibo į plaukus su streikių pritarė-joms. Netoli dirbtuvės ginkluotieji sarvai prisidėjo prie policijos. Policija šovė į minią ir už-mušė tris žmones ir daugelį su-žeidė, tada minia išsikirstė.

Policija teisinosi už šovimą tuomi, kad buk iš minios imta laidyti į juos akmenais ir parkir-sta keli policistai.

Po tų šuvių į minią, India Ru-ber Co. valdyba kreipėsi į gu-bernatorių, kad atsiųstų į Bristol miliciją. Gubernatorius tuojaus išpildė savo draugų norą ir at-siuntė į Bristol skyrių kavaleri-jos ir pakraštines artilerijos. Pa-tį miestą apšaukė esantį "sukili-mo stovyje."

Streikių komitetas išanks-to prijautė, kad esant ginluoties kompanijos sandininkams dirbtuvėje turės kada nors kilti kraujo praliejimas. Dėlto jie kreipėsi į miesto tarybą (coun-cil), kad butų išduotas paliepi-mas kompanijai prašalinti tuos sargus, bet taryba emė kompa-nijos pusę. Pasekmės buvo auk-ščiau aprašytas atsitikimas, kur užmušta keli nekalti darbininkai ir daugelis sužeista.

GALI PRITRUKTI DUONOS.

Washingtono valdžiai didžiaus-iai šindien rupi duonos klau-simas — Amerikoje gali pritrukti duonos. Ne tai, kad čion butų jos per maža, bet kaip užbėgti kelias tam, kad alkaną Europą neatimtų Amerikos duonos.

Da didesnis pavojus su duona yra tas, kad Amerikos geležinke-

liai yra sudemoralizuoti ir gali davesti prie to, kad sekančią žiemą bus vargas su gavimu duonos. Kad prašalinti krizį maisto gavime, geležinkeliai turi buti geriau sutvarkyti bėgyje 60 dienų.

ANGLIJA PRIELANKESNĖ. MASKOLIJAI.

LONDONAS, Anglija. Į Lon-doną atvažiavo Maskolijos so-vietų atstovas Leonid Krasin, kurs yar laikomas ne kaip pap-rastas "keliaujantis agentas", bet kaip "Lenino taikos pasiun-tinis."

Su jo atvažiuoimu Anglijoje imta daugiau ir rimčiau kalbėti apie užmezgimą pramonės ryšių su Maskolija. Daugeis Anglijos laikraščių stačiai reikalauja su-siderinimo su Maskolija. Net toks konservatyvis laikraštis, kaip "Times" darosi prielankes-niu Maskolijai. Melagingai iš-pustos žinios apie Maskolijos baisenybes nyksta iš spaudos ir pasirodo, jų vietoje, bešališki pranešimai apie Maskolijos gy-venimą. Žodžiu sakant, Anglija rengiasi prie atmetimo tos be-protiškos politikos, kuria, nesu-sidėdama su Maskolija, badu ma-rina visą vidurinę Europą, nega-linčią gauti Maskolijos maisto.

PROTESTUOJA PRIEŠ ARES- TAVIMĄ KOMUNISTŲ

WASHINGTON, D. C. Dvy-lika pažymių advokatų pasirašė po "raportų apie nelegalę prak-tiką Sus. Valstijų Tėsybės De-partamento". Ilgame dokumen-te jie užmeta neteisotą pasielgi-mą, nuoznumą ir persekiojimus to departamento valdininkams. Visą tą protestą išleidižia "Na-tional Popular Government Le-ague". Šios šalies valdžiai yra prikišama, kad jį elgiasi taip, kaip kad elgėsi buvusioji caro valdžia arba Ispanija inkvizicijos dienose. Proteste yra įtal-pinta šimtai affidavitų su apra-šymų nuozmių, nelegalių pasielgi-mų su nekaltais žmonėmis. Val-džios samdomi agentai įsirašė-nėjo į visokias radikales organi-zacijas ir patys surengdavo viso-kius kriminalius veiksmus.

NAUJA VALSTIJA.

Iš Londono žinia garsina, kad Japonija nori sutverti naują val-stiją rytinėje Siberijoje, kad to-kiu budu atsirubežiuoti nuo bol-ševikiškios Maskolijos, kurios kaimynistės Japonija bijo. (Jap-onija tiek atsilikus darbininkų klausime, kad Japonijoje neva-lia tverties nė darbininkų unio-ijos, nė socialistų partijai). Naujoji valstybė užimtų didelį Siberijos plotą, nuo Krasnojars-ko į rytus iki Lėtųjų jurių. Sos-tinė butų mieste Verchne — Udinsk. Naujosios respublikos vyriausias diplomatas Krasno-šiolkov gavęs Japonijos prita-rimą.

Kazokas Semionov išleido pro-klemaciją, kad Vladivostoko ra-dikalė (nors ne bolševikiška) valdžia daugiau negyvuojanti ir kad tos valdžios padavadyjimai neturi jokios galės. Semionov'as apsišaukė adm. Kolčako įpediniu ir žada pats paskirti valdančią galvą rytinei Siberijai. Labai gali buti, kad jis veikia su Japo-nijos žinia.

Sukilimo Stovis

GALI PRITRUKTI DUONOS.

Anglija Darosi Prelankesnė

PROTESTUOJA PRIEŠ VALDŽIOS NUOZMUMUS.

Nauja Valstija Rytinėje Siberijoje.

REKOMENDUOJAMA PAKĖLIMAS MOKESTIES KRAŠOS
DARBININKAMS.

PAKĖLIMAS ALGŲ PAŠTOS DARBININKŲ.

Kylant pragyvenimo iška-čiams, kaip jie iki šiol kilo, gro-matnesių padėjimas labai blogė-jo, nes jų algos nuo senovės ma-zos, prie naujų aplinkybių pasid-arė visai nepatektinos pragy-venimui. Nematydami kito išė-jimo, paštos darbininkai pradė-jo pamatinėti savo darbus, jie-kodami tokių vietų, kurios mo-ka geresnes algas. Pasekmės buvo tos, kad veik visur, ypač dideliuose miestuose, paštos sky-riams pritruko darbininkų, siun-tinėjimas laisvų ir laikraščių vi-sur baisiai vėlinosi. Iš visuome-niško kilo protestai ir reikalavi-mai, kad paštos darbininkam butų mokamos geresnės algos.

Šių atsizūrint į tą šaukimą, Kongresas paėmė apsvartymui klausimą algų pakėlimo paštos darbininkams. Vadinamoji "joint congressional commis-sion" 31 gegužės rekomendavo Kongresui, kad paštų darbinin-kų algos pakėlimui butų paskirta \$33,000,000 pirmiems metams, pradėdant nuo 1 liepos šių metų. Paštos klerkai ir gromatnesiai gautų pakėlimo metams nuo \$150 iki \$250, pridabotojai gi \$400. Paštų skyrių užvaizdos, kurie gauna ne mažiau \$5000 metams algos padidimo tuo tarpu negautų.

DEBS'AS PRIĖMĖ NOMINACIJĄ.

ATLANTA, Ga. Nepaprasta, netikėtina regykla buvo čia federaliame kalėjime: didelė poli-tikinė partija įteikė nominaciją į prezidentus tos šalies, kuri tą pat žmogų išrado taip kaltu prieš tą pačią šalį, kad jį pasodi-no į kalėjimą ant 10 metų! Vienok ištišrųjų taip atsitiko: pe-reitoje subatoje, 29 gegužės so-cialistų partija įteikė oficialiai pranešimą Eugene V. Debs'ui, kaliniui, kad jis yra moniuetas į Sus. Valstijų prezidentus. Debsas nominaciją priėmė.

James Oneal vardu delegacijos prabilo į Debs'ą. Tarp kitų daly-kų, Oneal išsireiškė, kad nėra ko daug paisyti kalėjimo, nes jau nekartą yra istorijoje taip atsitike, kad viena gentkartė pasmerkia ir žudo žmogų, o sekančios gentkartės išaugstina tą neva nenaudėlį. Kaip pavyzdį paminėjo Sokratą, Kristų, Bru-no, Savonarolą, Lovejoy ir John Brown'ą.

Debs'as priėmė nominaciją, išsireikšdamas, kad jis visados buvęs radikalas. Jis niekados nebijojęs buti radikalas — jis tik bijojęs, kad jis negana radi-kalis.

SOCIALISTAI NEGAUNA PILIETYSTES.

NEW YORK, 28 geg. Brook-lyn'o teisdayr Benedict atmetė penkias aplikacijas norinčiųjų išsimti Amerikos pilietystės po-pieras, nes aplikantai buvo so-cialistai ir "nelabai prielankūs" Amerikos principams. Tai vis da palaikai tos reakcijos, kuri karės laiku išdygo ir da iki šiol nespejo išnykti.

GIRIOS DEGA.

HOULTON, Me. Ugnelė su-naikino didelius plotus girių ir da tolyn naikina. Daugiausia išdegė medžių paskirtų popieros darymui. Nėra budo ugnelės sulaikyti ir vienatinė viltis yra tame, kad kils lietus ir užslopis gaisrą.

INTELEKTŲ UNIJA.

PARYŽIUS. Keli mėnesiai at-gal susitvėrusi Prancuzijoje "smegenų darbininkų" unija smarkiai auga ir jau turi suvirš 200,000 narių. Prie šios unijos priguli visokių protiškojo darbo darbininkų: artistai, laikraštini-kai, rašėjai, mokytojai, moks-linčiai ir t. t.

Šių klesų žmonės buvo skriaud-žiami kaip iš kapitalistų pusės, taip ir rankų darbo žmonių, sakysime, buvo malami kaip tarp dviejų girnų akmenų.

Ši unija nesikiša į jokią politi-ką, tik žiuri ekonomio sava na-rių padėjimo: Pastato minimum mokesstį įvairiose profesijose; reikalauja pensijos po 25 metų darbo toje pačioje institucijoje, jei dirbantis sukako 55 m.; už-mokėjimo už visą darbą, ar jis bus vartotas, ar ne ir t. t.

Stebėtina, kad "smegenų dar-bo" darbininkai vėliau už kitus pradėjo vartoti "smegenis" savo buvio pagerinimui. Amerikoje da ir šandie panašios unijos nėra.

PRANCUZIJA NEPAISO SUSI- TAIKYMO SU MASKOLIJĄ.

PARYŽIUS. Prancijos vald-žia palieka visą atsakomybę An-glijai, ar taikyties su Maskolija ar ne. Lloyd George tesizini su tuo susitaikymu. Jokių instruk-cijų Prancijos atstovui Paul Cambon'ui, ką jis turi sakyti so-vietų atstovui Leonidui Krasni-nui.

Prancuzai atsargiai elgiasi, kad neįsikšti oficialiai į tarybas su Krasninu, nors Prancijos ats-tovas dalyvaus visuose Anglijos pasikalbėjimuose su Krasninu. Jei Prancija apsiims siųsti į Mas-koliją kokius savo išdirbinius, tai ta išlyga, kad Maskolija už juos tuo pačiu tarpu atsiųstų sa-vo produktus. Kitai sakant, Prancija nenori nuo bolševikų priimti auksą, jai patekusį nuo-caro valdžios.

A.L.T.S. Reikalai.

A. L. T. SANDAROS CENTRO VALDYBOS ADRESAI:

F. J. ZIURIS, Pirmininkas,
General Pike's Hotel,
Phonerville, Pa.

JONAS SEKYS, Vice-Pirmin.
101 Oak St., Lawrence, Mass.

A. B. STRIMAITIS, L. N. F. Pirm.,
307 W. 30th St.,
New York, N. Y.

M. J. DAMIJONAITIS, Sekret.,
366 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

K. JURGELIUNAS, Iždininkas,
377 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

F. J. ZURIS, Iždo-globėjas,
4 Dracut St., Suite 2
Dorchester, Mass.

J. TUINILA, Iždo-glob.,
822 Washington St.,
Boston, Mass.

NAUJI NARIAI ĮSTOJO Į ALT. SANDARĄ

Prie 2 kuopos, Shenandoah,
Pa.:

Jokubas Burauskas, A. Bridickas.

Prie 15 kuopos, Bridgeport,
Conn.:

Kazys Steponaitis, Vincas Skirka,
Kazys Rymas, Kazys Kazakauskas,
Juozas Eidukevičius, Antanina
Matulevičiūtė, Paulina Adžgauskaitė,
Jonas Klanauskas, L. Radzivila,
Adomas Akeatas, Aug. Sapega,
Jonas Masiulis, Jonas Kitra,
J. Pocius, Jonas Vahs, M. Bakunas,
J. Janušaitis, Povilas Remeika,
Juozas Astram, J. Valiunas, P. Pikturina.

Prie 27 kuopos, Pittston, Pa.:

Vladas Bereiša, Petras Bužėika,
Petras Grebliunas, Stasys Norkus,
Ant. Raslauskas.

Prie 39 (naujos) kp., Elizabeth, N. J.:

Juozas Kevrakis, Jonas Gruzdytis,
Kazys Kupšys, Ram. Džiovelis,
Jonas Daržužis, Agota Valtkienė,
Adomas Ciparis, Mykolas Griškevičius,
Mateušas Zemgalis, Jul. Gedvydas,
Antanas Liepinis, Juozas Lekevičius,
Jonas Radzevičius, Stasys Grigas,
Aug. Linkšis, Petras Zemeikis,
Edv. Puloka, Kasp. Augustas,
Vincas Dapkevičius, Juozas
Kačinskis, Kazys Vogonis,
Jurgis Budris, Juozas Bielauskas,
Ad. Medway, Br. Kopustaitis,
F. J. Lapinskas, Ber. Barkauskas,
Stasys Šaka.

Prie 46 kuopos, Hartford,
Conn.:

Nikodimas Biveinis, Vaclovas
Dikša, Vincas Tamošius, Ant.
Remeika, Bron. Vedeikis, Petras
Žalis, Pranas Salkus, Juozas
Brazdukis.

Prie 55 kuopos, Wilkes Barre,
Pa.:

Jonas Urbonas, Jonas Puras,
Jonas Norkunas, Feliksas Acius,
Antanas Užupis, Pr. Kavaliauskas.

Prie 64 kuopos, Binghamton,
N. Y.:

Feliksas Dobrovolskis, Ona
Rindzevičiūtė.

Prie 71 kuopos, Torrington,
Conn.:

Anelė Vokietaičiūtė, Juozas
Grigutis.

IŠ A.L.T.S. KUOPŲ.

CAMBRIDGE, MASS.

Cambridge Lietuviams ir Draugijų Komitetui Pranešimas.

Mes del Lietuvos labo dirbome, kiek galėjome: rinkome aukas, pirkome Lietuvos bonus, ir kitus veikti tame darbe raginame. Bet toliau prie šito komiteto nebegalima veikti.

Todel?

1) Kad prie jo suorganizuota davatkų buris vien tik del to, kad kiekvieną laisvesnę mintį ir geresnį sumanymą nuslopinti.

2) Mes dirbome, rinkome au-

kas, o kunigas už tą visą darbą gaudavo padėkavonę.

3) Mes norime šelpiti vargstančių Lietuvoje, o ne surinktus žmonių pinigus mėti už kunigo svetainę, kuomet yra gaunama svetainė už dyką.

4) Prieš geg. 8 d. nuvažiavęs į So. Bostoną A. Vaisauskas, kaip pirmininkas, pasakė, kad jis yra įgaliojęs 14 draugijų ir nesutinka prisidėti prie aukų rinkimo. O čionai visur skelbė, kad aukų rinkimo diena neįvyks, ir tokiu budu daugel žmonių tapo suklaidinta, kurie būtų daug prisidėję prie aukų rinkimo darbo.

Mes atsiskome toliaus sykiu veikti tokiam komitete.

A. L. T. S. 9 kuopa. Už valdybą,

J. Versackas, Sekr.

ANSONIA, CONN.

Sandariečių Prakabos.

Gegužio 9 d. vakare įvyko Sandaros 60 kuopos prakalbos. Kalbėjo p. K. Norkus. Nors publikos prisirinko neperdaugiausia, bet pasekmės buvo labai puikios.

Pirmoji dalyje savo kalbos p. Norkus apibriežė Sandaros darbus ir idėjas, kokiomis vadovautasi Amerikos lietuvių tarpe. Taipgi Lietuvos Santariečių darbus del Lietuvos žmonių gerovės. Parodė visus Lietuvoje išeinančius laikraščius, kurių yra apie 27. Taipgi nurodė iš kur išeina kuris laikraštis. Publika labai nusistebėjo, kad Lietuvos žmonės taip greitai galėjo įsisteigti tiek daug laikraščių po tokios žiaurios karės.

Pertraukoje buvo renkamos aukos Sandaros reikalams. Surinkta \$8.50. Stambesnes aukas aukavo sekanti: M. Pačackas 2.00, A. Kajačkas 2.00, P. Rugis 1.00, S. Puplauskas 1.00, V. Cibulskas 1.00, T. Č. 1.00, P. Žaltauskas, 50c., V. Sauklis 50c., A. Krugelis 50c. J. B. 50c. Viso \$8.50.

Prisirašė prie kuopos 27 nariai. Antroje prakalbos dalyje p. Norkus pasakojo apie Lietuvos politikos padėtį, daugiausia apipiešė Steigiamojo Seimo prasmę.

Jei daugiau ir tankiau tokių prakalbų Ansonijos lietuvių susilauktų, tad gavę aiškesnių žinių apie Lietuvą ir jos vargus, ir tiems vargams daug galėtų pagelbėti.

A. G.

NORWOOD, MASS.

Atrėmimas Klerikalų Užmetimui.

"Darbininko" No. 53 tulas A. N. rašo, kad "Sandaros" korespondentas keikia katalikus. Mat, buvo rašyta apie klerikalų darbus, kas davatkomis nepatiko. Taigi negalėdami rimtai pasielgti, kiršina katalikus prieš sandariečių. Jie patys mato, kad kas sykis daugiau susipratusių katalikų stoja prie sandariečių.

Taipgi nė iš šio, nė iš to, p. A. N. stengiasi nurodyti, kad sandariečiai neturi savos svetainės. Kad sandariečiai su klerikalais išvien rengė Lietuvos Misijai prakalbas pobažnytiniame skelpe, ir kad pritruko sėdynių, tai sandariečiai negavę pasiskolinti Namu. Ir čia kalti patys klerikalai su davatkomis, nes prieš šias prakalbas, kitose prakalbose, laikytose Liet. Soc. Bendrovės Name, atėję iš bažnytinio skelpe davatkos su bažnytiniams tarnais, pridrabstė svetainę ir suteršė sėdynes su pasmirdusiais kiaušininiais, tai kaip gi galima buvo tikėtis nešti tas sėdynes į davatkų lizdą?

Beto, p. A. N. rašo, kad sandariečiai glaudžiasi prie katalikų (suprask—prie klerikalų). Taip,

sandariečiai sutiko bendrai su klerikalais darbuotis, kad finansiniai Lietuvą sušelpiti — o tas žmogelis ir pasišventimą del Lietuvos laiko už blogą darbą ir tyčiojasi.

Da jis niekina "Sandaros" korespondentą už pranešimą, kad klerikalai samdo faremrio svetainę — tiesa, katalikai turi savo svetainę, bet ar p. A. N. gali užginčyti, kad klerikalai nesamdė farmerio vištininko savo pasilinksminimams? Visi žino, kad jis rengė šokus vištininke.

Reikia priminti ir tai, kad klerikalams parengus kokį biznio vakarą vis ateina socialistai ir šiaip laisvesnieji žmonės ir duoda klerikalams uždirbti. Ir su savo tankiomis kolektomis klerikalai neaplenkia nė socialistų, nė sandariečių, bet savo šokiams ir kokiems pasilinksminimams jie niekad nesisamdė salės, laisvesniųjų pastatytos — jie beveikią svetimtaučių vištininką!

Klerikalai teisinasi, kad Lietuvos Svetainėje blogiau biznis eina, nes ten yra įvestas miesto geras vanduo, tai visi gerą vandenį geria, o pas farmerį nors yra bačka vandens, bet tas vanduo toks fe, kad svečiai yra priversti gerti toniką, tai rengėjams iš to daugiau pelno.

Senas Norwoodietis.

PORTSMOUTH, N. H.

Portsmouth'o vietiniai lietuvių mažai žingeidauja Lietuvos padėjimu. Priežastis bene tame, kad daugumas susimaisė ženatvėje su lenkais, tai dabar nežino, kas esą.

Turime ALT. Sandaros 26 kp. ir D. L. K. Vytauto draugiją, bet dar daugumas nesupranta draugijos naudos ir periškadina veikti Lietuvos labui. Nors visi nariai skaito "Sandarą", bet nevįsi supranta Sandaros naudą.

Sandaros 26 kp. mano surengti pirmą pikniką greitai laiku, kad supažindinti visus lietuvius, išsiskirsčiusius ant ukių (farmų).

A. Zubkus.

T.M.D. Reikalai.

ATSILIEPIMAS.

T. M. D. N. A. A. KUOPŲ BEI NARIŲ DOMAL.

Gerbiamejii! N. A. A. T. M. nariai! Kadangi, mes pereitais metais turėjome apskriečio susi-važiavimą Lynne, ir ant šių metų atidėjome į Norwoodą, todėl jau yra šaukiamas T.M.D.N.A.A. susi-važiavimas ant 13 d. birželio, 1920.

Todel visos kuopos privalote susaukti susirinkimus, ir išrinkti delegatus atsiųskite į susi-važiavimą, nes dabar turime geriausią progą del pasidaravimo T. M. D. naudai. Greitu laiku bus seimas Bostone, todėl ir mes turime prisirengti geriausiai ir tas yra mūsų pačių, lietuvių užduotis.

Na, vyrai, visi šneka, juda, kruta, nes jau bus laisva Lietuva, taigi ir mes neturime apleisti taip brangaus vardo "Tėvynės Mylėtojų Draugija". Kiekvienas savęs paklauskime, kas-gi tos tėvynės nemyli? Visgi toks ten lyg paslaptinis jausmas klabena į kiekvieno sielą ir sako: "Grįžk į tėvynę!"

Pagalios dar atsižvelkime į poreitą laiką, kiek T. M. D. nariai padėjo laiko ir energijos, pakol ją sutvėrė ir išauklėjo... Tai mums būtų didžiausias prasikaltimas, jeigu mes nepalaikytume šios organizacijos, o ypač tokį puikų vardą, ypač šitame momente, kuomet mūsų tėvynė keičiasi iš grabo. Jeigu mes ją mylėjome budami prislėgti caro lenšenos, tai dabar turime dar labiau mylėti.

Tokiu budu, brangūs broliai ir seseris, lietuvių, prisirengki-

te kuogeriausia, išrinkite-delegatus kuoveikliausius žmones ir atsivežkite kuogeriausius įnešimus, kad būtų galima kuopukliausiai viskas sutvarkyti, kas yra klaidos, kad būtų atitaisyta.

Lietuvių Svetainėje, Jodz. St., Norwood, Mass., pradžia 9:30 iš 1yto. Važiuojant iš Bostono gatvekarų, imkit West Walpelle Elevator, išlipkit St. Jod St. kur matosi svetainė.

Kviečiame kuodaugiausia siųsti delegatus į susivažiavimą, Su priderančia pagarba, N. A. A. T. M. D. raštininkė,

Jurėnienė,

20 Austin St.,
Norwood, Mass.

MISIJOS REIKALUOSE.

LIETUVOS LAISVĖS PASKOLA.

Pasisaugokime ir Neapsileiskime.

Vidaus paskola arba paskola Valstybės iš savo piliečių, yra išmintingas Valstibynio Ukio vedimas. Lietuvos Respublika tokio vidaus paskolą dar praėjusiais metais paskelbė pačioje Lietuvoje, dabar gi paskelbė ir vykina tarpe savo piliečių čionai Amerikoje. Šiuo keliu eina ne vien Lietuva, bet ir kitos Valstybės. Štai šiomis dienomis čionai ir Lenkija paskelbė savo vidujinę paskolą. Ji tikisi dabar, po ilgo prisiruošimo darbo, į vienomėnesio laiką sukelti penkiasdešimt milijonų doliarų.

Kada lenkai, rinkdami čia paskolą, mėgins prikaltėti arba ir spirs nusipirkti Lenkijos paskolos ženklus; Lietuvos piliečiai lietuviškos ir ne lietuviškos kilmės turėtų pasisaugoti.

Mes, negalime užmirti, kad lenkai dar tebeturi okupavę mūsų sostinę Vilnių ir apie trečdajį Lietuvos žemių. Pirkdami paskolos ženklus svetimos Valstybės, šiandien mums priešingus, patys sau pirtumėm okupacijos jungą. Buv. gyventojai Vilniaus, Suvalkų ir Gardino gubernijų vietoj pirkti Lenkijos bonus, turėtų nusipirkti Lietuvos bonus, kad greičiau pasiliuosav savo giminičius iš svetimžemių okupacijos. L. L. Paskolos stočių pirmininkams ir kitiems veikėjams prie progos reikėtų nenusimanančius šiame dalyke žmones perspėti.

Amerikos lietuvių! Prie savo darbo! Nėra mums reikalo rūpintis svetimais reikalais, kada neišbrendamai turime savo reikalų. Prie šios progos dešimteriopai padauginime savo energiją Lietuvos bonus išpirkime, kad nereiktų dar-gi prieš lenkus raudonuoti.

Lietuvos Misija.

LIETUVOS LAISVĖS PASKOLA.

Dėlei Paskolos Bonų Kupnų Nukarpymo.

Paskelbus penkių milijonų doliarų Lietuvos laisvės paskolą, Lietuvos Misija yra pasakiusi, jog už Lietuvos bonus galima įmokėti ir Amerikos bondsais. Tuomet šių bondsų kaina ant rinkos buvo ar daugiau 95 doliarų, ar mažiau, bet nebuvo mažesnė negu 90 dol. Todel pirmame atsišaukime, kursai nuo vardo Lietuvos Misijos ir įvairių Amerikos lietuvių organizacijų buvo išleistas, buvo sakoma: "Visi, kurie už Lietuvos bonus duos Suvienytų Valstijų tuos Liberty Bondsus, kurie šiandien ant biržos parduodami mažiau negu 95 dol. Už šimtą, jie vis vien gaus pilnos vertės Lietuvos doną, tik tokio bono bus kanseiluotas dviejų metų procentas. Arba kitais žodžiais kalbant, tokio bono savininkas negaus per pirmutinį du metu nuosimčio. Kurie gi duos tų Libr. Pas. bond-

sus, kurie šiandien ant biržos parduoda pigiau negu po 100 dol. už šimtą (bet nepigiau 95 dol.) tai tie gaus Lietuvos bonus su kansuluotų procentiniu kuponu vienų metų, tai yra bus užlaikytas vienų metų nuosimtis."

Gautus nuo žmonių Amerikos bondsus Lietuvos Misija stengėti tuoj parduoti ir gauti už jį pinigų, bet šių bondsų kaina pradėjo pulsi ir iki Balandžio 1 dienos jau prisėjo kitus bondsus parduoti už kainą mažesnę, negu 90 doliarų.

Neveizdint to, Lietuvos Misija yra nutarusi skaityti tuos bondsus ne mažiau, kaip po 90 dol. Ir nuo visų tų žmonių, kurie yra įmokėję už bonus ir prisuntę Lietuvos Misijai Amerikos Liberty bondsą iki Balandžio 1 dienos, bus nukerpami arba vienas kuponas, arba du, jeigu tų bondsų biržės kaina buvo mažesnė 95 dol. Nuo visų gi pirkėjų, kurie yra užsimokėję po Balandžio 1 dienos, bus nukerpami ir tris kuponai, jeigu įteikiamųjų Liberty bondsų kaina biržoje yra mažesnė negu 90 dol.

Pamatiniu Misijos noru yra, kad perkantis neužmokėtų už Lietuvos 100 dol. boną daugiau negu šimtą, doliarų, bet ir ne mažiau. Duodantieji Liberty bondsus vietoj pinigų gali primokėti kiek sulig biržos kurso truksta iki 100 dol. ir gauti Lietuvos boną be nukirpimo by kokio kupono.

Šiaip nusimanydama, Lietuvos Misija ir nukirpinėjo kuponus nuo bonų, kurie šiandien yra visiems išsiuntinėjama. Galėjo atsitikti, kad kai-kuriems, kurie yra pirkę ir užmokėję iki Balandžio 1 dienos, buvo nukirpti ir tris kuponai, skaitant kaip dabar jų bondsų kaina yra. Visiems tokiems gali būti gražint vienas kuponas. tik reikia, kad būtų paskolos stoties aiškiai nurodyta, kuomet tie bondsai buvo prisiųsti ir kokių pirkėjų.

Koksai Amerikos Liberty bondsų yra kursas, galima matyti iš laikraščio. Kai - kurios iš jų netik šiandie mažiau 90 dol. tekinuoja, bet ir mažiau 85 dol. Todel šiandien patariama L. L. Paskolos stoties tēmyti Amerikos bondsų kainą už Liberty bondsus ir parduodant Boną už Liberty bondsus arba reikalauti, kad pirkėjai primokėtų sulig kurso ir tuomet išduoti be nukirpimo Lietuvos boną arba nukirpinėti sulig kainos du, tris ir net keturis kuponus, jeigu to Liberty bondso biržos kaina yra mažesnė už 85 doliarus.

Lietuvos Misija.

DRAUGIJŲ DOMAL.

Žemiau paduodame sąrašą Con., New Jersey ir kai kurių Massachusetts kolonijų draugijų sąrašą, kurios iki gegužės pradžios yra užsimokėjusios už Lietuvos Laisvės Bonus. Kur-gi kitos draugijos, klubai ir visokios kuopos, rateliai, etc.? Kur kas daugiau jų randasi čia paminėtose kolonijose. Ir jos yra lenkiamos.

Draugijos, kuri busite pirmutinė patekti į sekantį sąrašą? sigykite bent vieną Lietuvos Laisvės Boną!

ANSONIA

Liet. Politikos Klubas \$600.00
Šv. Antano Draugija 500.00
Šv. Kazimiero Draugija 200.00

BRIDGEPORT, CONN.
P. Šv. Pagelbos Draugija 100.00
HARTFORD, CONN.

A. L. R. K. Šv. Juozapo
Darb. Saj. Conn. Aps. 100.00
L. Vyčių Conn. Apskr. 50.00
A. L. R. K. Moterų Saj. 17

Kuopos 50.00
A. L. R. K., 89 Kuop. 50.00
MERIDEN

Šv. Kazimiero Draug. 200.00
Liet. N. P. Drg. Klubas 100.00
D. L. K. Gedemino Draug. 100.00
NEW BRITAIN

Šv. Jurgio Kank. Drg. 200.00

Šv. Kazimiero Drg. 200.00
B.L.U. Nepriugul. Klubas 100.00
D. L. K. Vytauto Drg. 50.00
S. L. A., 34 Kp. 50.00
S. L. R. K. A., 109 Kp. 50.00

NEW HAVEN

Šv. Pranciškaus Drg. 500.00
Šv. Kazimiero Drg. 100.00
HARTFORD

Lietuvos Brolių Drg. 500.00
THOPSONVILLE,
R. K. Šv. Jurgio Drg. 200.00
UNION CITY.

Lietuvos Dukterų Drg. 200.00
NAUGATUCK
Šv. Pranciškaus Drg. 200.00
WATERBURY.

Lietuvos sunų Drg. 2500.00
Šv. Onos Drg. 500.00
Šv. Stanislovo Drg. 500.00
Šv. Juozapo Drg. 500.00
Šv. Agotos Drg. 200.00
Lietuvos Šviesos Drg. 200.00
"Aido", Teatr. Drg. 100.00
S. L. A. 11 kp. 100.00
D. L. K. Keistučio Drg. 100.00
L. R. K. S. A., 91 kp. 50.00
"Aušros" Teatr. Drg. 50.00
NEWARK

Šv. Jurgio Drg. 500.00
Šv. Juozapo Drg. 500.00
Šv. Ražančiaus Drg. 500.00
Šv. Ursulės Drg. 500.00
Šv. Mikolo Drg. 200.00
Šv. Trejybės parapija 200.00
Šv. Petro ir Povilo Drg. 100.00
L. K. P. Klubas 50.00
L. Vyčių, 29-ta kp. 50.00
L. D. Sąjungos, 14 kp. 50.00

KEARNEY
D. L. K. Rimgaudo Drg. 300.00
Lietuvos Sunų Drg. 200.00
ELIZABETH

Šv. Petro ir Povilo Drg. 200.00
HARRISON
Šv. Juozapo Drg. 100.00
SO. BOSTON

Šv. Jono Evang. Drg. 200.00
Lietuvos Vyčių, 17 kp. 100.00
L. D. S. Pirma kuopa 100.00
Šv. Jono Evang. Bl. Drg. 100.00
NORWOOD

Šv. Jurgio Kar. Drg. 100.00
WORCESTER
L. Šv. Jurgio Paš. Drg. 1000.00
Šv. Liudviko Drg. 1000.00
Liet. Šv. Kaz. Bažnyčia 400.00
Šv. Vardo Marijos Drg. 100.00
"Aušrelė" L. D. D. D. 50.00
WESTFIELD

Šv. Kazimiero Drg. 100.00
Vėliaus paduosime sąrašą ir kitų draugijų, kurios yra Lietuvos Laisvės Bonų pasipirkusios. Kuri draugija daugiausia įsigys Lietuvos Laisvės Bonų?

Lietuvos Misijos
Informacijų Biuras.
257 W. 71st St.,
New York, N. Y.

RINKIMAI Į STEIGIAMĄJĮ SEIMĄ LATVIJOJE.

Latvijos rinkimai į Steigiamąjį seimą praėjo labai ramiai. Skirtumas su Lietuvos rinkimais tas, kad Latvijoje jie įvyko prie karo padėties. Prie rinkimų buvo matyti įvairių įvairiausių plakatų, ypač metėsi akysna paminklai, visi apklijuoti įvairių įvairiausių plakatais. Prie jų priėjus galima buvo gėrėtis kaip ir kokia paveikslų galerija. Įstabu ir tai, kad latviai nežinojo jokių krikščioniškų partijų, pas juos figuravo visa eilė partijų, bet su tikybinu atspalviu tik Latgalijoje, mat katalikizmas krašte buvo sąrašėlis ir "krikščionišku" užvardintas.

Čia viskas grupavos apie dvi partijas: socialdemokratų ir žemvaldžių; centro partijos, kaip ir pas mus, liko kuone be atstovų.

Skaitant nuosimčiais, Latvijoje maždaug tokie daviniai: Vidžemėje (Livlandijoje) socialdemokratai gavo 50%, žemvaldžiai (zemneeku saveeniba), 32%, likučiai kitoms partijoms, žemgalijoj sd. 39%, žemvaldžiai 35% kurše sd. 56% žem. w. 20% užtat Latgalijje, kur yra didelė kunigų įtaka, sociald. sąrašai gavo tik 10%, o žemvaldžių 44%.

Meškų Medžioklė

LEV TOLSTOI

Mes išsirengėme medžioti meškų. Mano darugui teko šauti į mešką, bet jis tik pažeidė ją. Ant sniego buvo kraujo ženklai, bet meška pabėgo.

Mes susitelkėm girioje kuopele pasitarti, ar mums sekti paskui mešką tuoj, ar palaukti dieną - kitą, kol ji vėl neapims ant vietos. Mes klausinėjome ukininkų ablavininkų, ar yra galima tą dieną apsupti mešką.

“Ne. Negalima”, — atsakė senas ablavininkas: — “Duokite meškai aprimti ant vietos. Už penkių dienų bus galima ją apsupti, bet jeigu jus sektumėte paskui ją dabar, tai tik nugązdintumėte ją tolyn, ir ji neaprimtų ant vietos.”

Bet jaunas ablavininkas ėmė ginčytis su senesniu, tvirtindamas, kad ir dabar galima paupti mešką.

“Tokių sniegu, kaip šis” — jis sakė: — “ji negali toli nueiti, nes ji yra riebi meška. Ji apsistos prieš vakarą; arba jei neapsistotų, aš galiu ją dasivyti su pavažinėmis korpėmis.”

Mano draugas priešinosi tam, kad išsyk sekti paskui mešką, ir patarinėjo palaukti. Bet aš tariu:

“Mums nėra ko ginčinties. Jus darykite, kaip jus norite, bet aš su Damijonu seksiu meškos pėdsaku. Jei priselsysiva prie meškos, bus gerai. Jei ne, nieko neprakišiva. Da anksti, ir nėra kas veikti mums šiandie.”

Taip ir susitarėme.

Kiti sugrįžo prie rogių ir nuvažiavo į kaimą. Damijonas ir aš pasiėmėva duonos ir pasilikova girioje.

Kad kiti nusišalino, Damijonas ir aš apžiūrėjova šautuvus ir, pasikaišiusiu šiltų skrandų skvernus po juostomis, pasileidova meškos pėdsaku.

Oras buvo puikus, šaltas ir tylus; bet buvo sunkus darbas eiti su pavažomis. Sniegas buvo gilus ir palaidas; jis visai nebuvo susigulėjęs girioje, ir naujai prisnageno vakarykščią dieną, taip kad mudviejų pavažos grimzdo šešis colius į sniegą, kartais giliau.

Meškos pėdsakas buvo matyti išto, ir mudu matėva, kaip jos buvo nueita; kartais jos buvo nugrimsta iki pilvui ir ariama sniegas, kad ji ėjo. Iš pradžių, kol medžių tankumynoje, mudu laikėvos arti pėdsako; bet kad pėdsakas ėjo į krumus ir bruzgynus, Damijonas sustojo.

“Mes turime dabar pasitraukti nuo pėdsako” — jis tarė. — “Ji čia turėjo kur nors aprimti. Ant sniego žymu, kad jos čia tupėta. Atsitraukime nuo pėdsako ir eikime aplinkui; bet turime tyliai užsilaikyti. Nerėkaukite ir nekosėkite, nes mes ją nuvysime šalin.”

Tad, pasitraukę nuo pėdsako, pasukova kairėn. Bet kad paėjova apie penkis šimtus mastų, vėl pamatėva meškos pėdsaką siesiai prieš mudu. Sekėme pėdsaku, ir jis išvedė mus į kelią. Ten sustojova ištyrinėti kelią, kur link meškos yra nueita. Šen ir ten buvo atspaudos meškos letenų, nagų ir visko, šen ir ten atspaudos kaimiečių plaušinių vyžų. Meškos regimai buvo nueita link kaimo.

Kad mudu sekėva keliu, Damijonas tarė:

“Dabar bereikalinga daboti kelias. Mes matysime, kur ji išsuko, dešinėn ar kairėn, iš pėdsakų ant minkšto sniego šalia kelio. Ji turi kur nors išsukti, nes ji negalėjo eiti į kaimą.”

Mudu ėjova keliu arti viorstą, ir tada pamatėva priešais mudu pėdsaką, išsukančią iš kelio. Ištyrinėjova ji. Keista! Taip, ten buvo meškos pėdsakas, bet nėjo nuo kelio į giria, tik nuo girios į kelią! Letenų pirštai buvo atgręžti į kelią.

“Čia turi būti kita meška”, tariu.

Damijonas išžiūrėjo į pėdsaką ir valandžiukę pamastė.

“Ne” — jis tarė: — “Čia yra ta pati. Ji krėtė šposus ir ėjo atbula, kad suko iš kėio.”

Mudu sekėva pėdsaku, ir ištikro taip atradova. Meška paėjo kokią dešimtį žingsnių atbula ir paskui, už pušaitės, apsisuko ir nuėjo pirmyn. Damijonas sustojo ir tarė:

“Dabar mes tikrai apsupsime ją. Priešais yra pelkė, tad ji turi būti aprimus kur nors čionai. Apeikime aplinkui.”

Pradėjova eiti aplinkui per tankų eglėlyną. Aš jau buvau apsilęs, ir tuo sunkiau man buvo ten landžioti. Kartais aš čiuzavau viršum kadugėlių, ir mano pavažos kliuvo už jų, kartais mažytė eglaitė atsidurdavo tarp mano kojų, arba, man nepripratusiam pavažos nusinerdavo nuo kojų; kartkartėmis aš paklupdavau ant kelmo ar šiekšto sniegu apipustytų. Aš pradėjau baisiai nuvargti, mirkau prakaitu; ir aš nusivilkau skrandą. O ten Damijonas visą laiką čiuzavo taip laivelyje, jo batų pavažos tarsi savaimi šliaužtų už nieko nevžkliudamos, nė nenusinerdamos. Jis net paėmė mano skrandą ir persimetė ją sau per petį ir vis da mane ragino skubinties.

Mudu nučiuzavom da porą viorstų ir atsidurėva kitoje pelkės pusėje. Aš buvau atsilikęs toli užpakalyje. Mano pavažos tovienio nusinarstė, ir mano kojos vis klupo. Staiga Damijonas, kurs buvo toli pirma namę, sustojo ir pamojo ranka. Kad aš priėjau prie jo, jis pasilenkė ir, rodydamas ranka, pakuždėjo:

“Ar matote, kur ta šarka čiauška viršum tų krumų? Ji suuoždia mešką išto. Ji ten turi būti.”

Mudu pasukova ir ėjova daugiau kaip kitą pusviorstį ir vėl užėjova senąjį pėdsaką. Taigi buvova apėję aplinkui mešką, kuri buvo viduje mudviejų apeito ploto. Sustojova, ir aš nusiėmiau kepurę ir pasiluosavau visus drabužius. Aš buvau išilęs, kaip įkurianta pirtis, ir buvau peršlapęs, kaip prigėrus žiurkė. Damijonas taipgi buvo iškaitęs ir nusišluostė veidą su rankove.

“Na, pone” — jis tarė: — atliktas mūsų darbas, ir dabar mes turime pasilsėti.”

Vakarų zaras jau raudo per medžius. Mudų nusirišova pavažos nuo kojų ir atsėdova ant jų ir išsiėmėva duonos ir druskos iš krepšių. Pirmiausia aš užvalgiau biskį sniego, paskui biskį duonos; ir duona buvo tokia gardi, kad aš maniau, kad aš nieko savo gyvenime nebūvau tokio gardumo valgęs. Mudu sėdėjova ten ilsėdamosi, kol neėmė temti, ir tada aš paklausiau Damijono, ar toli yra kaimas.

(Dar ne viskas).

B. M. Oišauskas.

Aušrai Auštant.

Kelk, broli, gana jau miegoti!
Prašvito — į darbą laiks stoti!
Mūsų laukas nešėtas, da dykas...
Stok darban ir jojo laikykis.

Dukst priešas... Tu jojo nebijoki.
Dar laikas — prie darbo tuo stoki.
Neliusk, ką audroj rytų kraštas —
Su meile į darbą stok karštą.

Erelio sparnais kilk iš vargo,
Ką ponai uždėjo ant vargšo.
Mūsų broliai jau darbą pradėjo —
Prie jų stok ir buk padėjėjas.

Kelk, broli, tu vargo miegali!
Jau pon's tave skriaust tiek negali;
Kad suvis jo nusikratyti,
Da daug turi darbo matyti.

Žmonėsms kilus, sostai sugriuvo,
Tamsa, tiesai gimus, pražuvo.
Kelk, broli — žus tavo skriaudikas,
Darbuokis — nebus darbas dykas!

KELIOS PASTABOS

Del Steigiamojo Seimo Rinkimų.

Dabar visi labai susidomėję Seimo rinkimų rezultatais. Spėja ir šiaip ir taip, taip pat kombinuoja pasiskirstymą frakcijomis ir tt. Čia aš norėčiau atkreipti akį į faktus, del kurių lenkų unijos šalininkai yra labai susirupinę, ir toliau pasakyti šį tą apie krikščionis demokratų bei kitus.

Dalykas toks. Jau senai lenkai išrodinėjo pasauliui, jog Lietuvoje tiek gyvena daug lenkų, kad Lietuvos priskyrimas prie Lenkijos negalys būti abejotinas, nes tai esąs lenkų gyvenimas kraštas. Ir tie lenkų politikai, kurie platindavo tokias žinias, dažniausiai ir patys negalėjo susivokti, ar teisybė jie kalba ar ne, nes nors ir gyvendavo Lietuvoje, tačiau tai buvo užsidarę savo namuose, taip buvo atitole nuo žmonių, kad nežinodavo, kas darosi aplinkui. O visokias žinias apie Lietuvą ir jos gyventojus gaudavo arba imdavo dažniausiai iš Varšavos lenkų skleidžiamų raštų. Todėl ir nenuostabu, kad tie mūsų išdidusieji lenkai turėdavo labai keistą supratimą apie Lietuvą ir jos gyventojų sudėtį. Todėl lenkai, statydami savo kandidatų sąrašus į Steigiamąjį Seimą, manė, kad pasiseksia išrinkti jiems keletą atstovų, kurie prireikus galėtų atstovauti visai Lietuvai Varšavos seime.

Del tokių lenkų projektų kai kurie lietuvių darbuotojų rado progos prikišti išsiskaldžiusioms partijoms tai, kad esą lietuvių negerai darą duodami daugybę kandidatų sąrašų. Jie sakydavo: “Lenkai ir žydai padavė po vieną kandidatų sąrašą, o lietuvių daugybę, todėl lietuvių balsai išsisklaidys, prapuls, ir išeis tai, kad lenkai ir žydai praves daug daugiau atstovų, negu turėtų būti; ar negalėjo lietuvių visai susiblokuoti taip, kaip yra padarę lenkai arba žydai”.

Reikia pastebėti, kad taip verkšleno ne kas kitas, kaip tie, kurie visą laiką difirambos rašė nepartiniais žmonėmis. O tie nepartiniai žmonės, kaip dabar pasirodo, labiau negu partiniai stengiasi išsisklaidyti, nes jie daug daugiau padavė kandidatų sąrašų. Vertėtų, rodos nepartiniais eiti išvien. Maža dar to. Jei būtų pailgintas buvęs laikas kandidatų sąrašams paduoti, tai aš nesuklysiu pasakęs, jog tada, sakysime Kauno rinkimų apygardoje būtų buvę ne 17, bet kokia 30 sąrašų.

Kokie dabar rezultatai? Lenkai visur kur, neatsižvelgiant į visus kitus sąrašus, balsavo už savo tautinį sąrašą, tai yra už lenkus. Ir nežiurint to, kad jie turėjo vieną sąrašą ir visi beveik už jį balsavo, vis delto negavė tų vaisių, kurių laukė, būtent: budami mažumoje tegalėjo išrinkti vos 3 atstovus visoje Lietuvoje iš 112 atstovų. Taigi dar lenkai tegu pasigiria pasauliui savo “gausingumu” Lietuvoje.

Dabar meskime žvilgsnį į krikščionių demokratų kampaniją. Kodel jų frakcija turi daugiausia narių? Kiekvienam turėtų būti, rodos, aišku, kodel krikščionys demokratams galėjo sumeškierioti tiek balsų. Juk už juos balsavo visi tie, kurie jau nuo senai buvo kunigų įgąsdinti. O kunigai gąsdino nepaprastai. Turėdami galimybės kiekvieną šventadienį prabilti į didelę žmonių minią, jie bažnyčios namus galima sakyti, buvo pavertę mitingų salėmis. Ir čia jie turėjo daug patogesnes agitacijai sąlygas, negu kitų partijų agitatoriai, kurie buvo suvaržyti sakysime, kad ir tuo, jog turėdavo pranešti valdžiai apie rengiamą

susirinkimą arba mitingą prieš 24 valandas, o karo stovio vietoje gauti tam tikrą leidimą. Tuo tarpu kunigai nepaisydavo, nepranešdavo apie mitingą prieš 24 valandas, nes bažnyčios rūmai juos saugojo nuo visko. Teisybė, bažnyčios kanonai, anot pačių kunigų, draudžia kunigams išnaudoti bažnyčią partijų reikalams. Bet dabar pažiūrėsim, ar tie kanonai nubaus ką, ar ne. Greičiausia — niekas nebus baudžiamas, nežiurint į tai, kad kunigai daugelyje vietų ne tik kalbino bažnyčioje žmones balsuoti už krikščionių demokratų sąrašą, bet buvo nurodę ten ir to sąrašo numerį. Aš manau, kad aukštesnioji kunigų valdžia kreivomis akimis pažiūri į tuos kunigus, kurie bažnyčioje neagitavo žmones balsuoti už krikščionių demokratų sąrašą.

Krikščionys demokratai daug vietų laimėjo per vadinamą “darbo federaciją”, už kurią daugiausia balsų davė darbininkai. Čia tai tikrai daugelis darbininkų buvo suklaidinti, nes balsavo už savo priešininkus. Antra vertus, reikia pripažinti, kad “darbo federacija” išaugo del komunistų, arba bolševikų agitacijos Lietuvoje. Mat, kai kur į profesines darbininkų sąjungas karkartėmis atsilankydavo tokie žmonės, kurie buvo žinomi iš rusų bolševikų laikų ir kurie tenai Rusijoje viešai buvo dirbę komunistų vardu. Taigi čia Lietuvoje jų posirodymas ir veikimas darbininkų tarpe išsukė ne tik krikščioniuose demokratuose, bet ir šiaip demokratinuose sluoksniuose didelio nepasitenkinimo, nes niekas nenorėjo susilaukti tokių reginių, kaip Rusijoje, kur vargas ir visokios priepaudos išgalėjo. Tokiu budu “darbo federacija” atsirado kaip priešingas gaivalas komunistų darbuotei. Ir čia krikščionims demokratams pasisekė suvaržyti tą visą medžiagą savo reikalams.

Tačiau “darbo federacijos” nariai yra nepastovus elementas. Šiandien jis krikščionis demokratas, o rytoj gali būti socialistas ar kitokis. Ir ne tik paprastai “darbo federacijos” rinkikai, bet ir jų statomi į Seimą kai kurie dandidatai yra dar neišitikinę krikščionys demokratai, kurie įgavę daugiau šviesos be abejo spiautų į akis tiems patiems krikščionims demokratams.

Šiuose rinkimuose tikra nelaimė ištiko tautos pažangę, žemdirbių sąjungą ir santarą. Šių partijų žmonės tikėjosi daugiausia praveisti atstovų; tuo tarpu pasirodė, jog didžiai apsigavo. Teisybė sakė žmonės, kad tai aficeriai be armijos. Ypač tautos pažangai labai liudna, kad, girdi, Seime nebusių vidurio. Nors “pažanga” vadina save viduriu, bet gyvenimas jau yra parodęs, kad “pažangai” greičiau pritinka ne vidurys, bet pats dešinysis sparnas. Ir jei į Seimą būtų praėję daug “pažangiečių”, tada tikrai jei ne monarchija, tai monarchinė respublika būtų buvusi pas mus. Matyt, jau Lietuvos žmonės tiek susipratę, kad nepanorėjo matyti Seime “pažangiečių”.

Nors krikščionių demokratų ir daug Seime, tačiau del to neturime nusiminti. Musų organizacijos balsas, pasakytas Seime, turės parodyti visiems rinkikams tikrąjį dalykų padėtį ir turės juos įtikrinti, jog be reikalo buvo balsavę už krikščionis demokratus.

A. Kelmūtis.
 (“Darbas”).

SIŪSKITE “SANDARĄ” LIETUVON.

Ar jau užrašiai savo giminėms į Lietuvą “Sandarą”? Jeigu dar ne tai užrašyk šiandien, Lietuvos žmonėms geriausiai patinka musų laikraštis ir jie varžosi nuo viens kito, kad tik gavus pasiskaityti “Sandarą”.

Iš Lietuvos.

VILNIUJE kažin kas paleidęs gandrą, kad Pilsudskis vienur išsitaręs, jog “Vilnius reikia atiduoti Lietuviams.” Del to tarp Vilniaus endekų kilęs didelis sąmyšis. Dau jų yra prisirengusių bėgti iš Vilniaus.

Demarkacijos linijoj buvę aptilę lenkų puolimai, dabar vėl prasidėjo. Vėl puolama daugiausiai beginkliai lietuviai gyventojai, piplėsiama, atimama pinigai ir grasoma visiems, kurie dalyvautų rinkimuose į Lietuvos Steigiamąjį Seimą.

Daugelio vietų gyventojai anapus demarkacijos linijos, sužinoję, kad eina rinkimai į musų Steigiamąjį Seimą, labai džiaugias ir tikis, kad Lenkai turės išsikraustyti iš jų kraštų, išgirdę tikrojo Lietuvos šeiminko balsą.

Klaipėdos krašto valdytojas Odrys pradėjo daryt šiek tiek tvarkos Klaipėdos krašte ir pareikalavo, kad kraštas būtų išvalytas nuo visokių ženklų ir iškaby, kurie primena vokiečių valdžią krašte, taip pat uždraudė nešioti vokiečių uniformas. Tačiau tie jo įsakymai nelabai uoliai tepildomi.

(“Santara”).

Jau keleri metai kiti kunigai ir jų sėbrai įvairiais budais persekioja Sasnavos kunigą Anskaitį ypač del to, kad jis nepučia į jų dudą ir turi kitokių įsitikinimų.

Ir štai šiomis dienomis, vidaus reik. min. p. Draugelis, krikšč. dem., prikalbintas kun. Staigaičio Panemunės klebono V. Tarybos vice-pirm., įsako areštuoti kun. Anskaitį ir “gyvą” pristatyti Panemunėn į kun. Staigaičių. (Priežastis nežinoma, tik paskui sužinota, kad kun. Staigaičiui esą reikalo prakalbėti su kun. Anskaičiu del jo padėties). Milicija eidama min. Draugelio įsakymu, visą naktį iš balandžio 22 į 23 d. įšėjojo kun. Anskaičio, po visą Kauną teiraudamasi pas gydytojus, apstatė kaikuriuos namus sargyba ir net pats 3-ios nuovados milicijos viršininkas, nērėsi iš kailio, pildydamas ministerio slaptą įsakymą. Ir tik iš ryto, begrižtant kun. Anskaičiui į viešbutį “Versalį” suarštuoja jį. Nežinia, kuo būtų pasibaigęs šitas žygis, jei ne valstybės gynėjas p. Skipitis. Jis remdamasis pilietinės laisvės įstatais, sustabdė “tokį” žygi.

Suklių Jonas.
 (“Darbas”).

Tenieniai Naumiestis. Tauragės aps. Vokiečiai buvo įtaisę telefonų tinklą po visą užimtąjį kraštą. Labai retai buvo girdėti, kad kur nors žmonės telefoną pagadinę. Vokiečiams pasitraukus, nesusipratėliai žmonės trauk nuėmė vielas ir nukirto stulpus. Tarp Naumiesčio ir Tenenių netik neliko vielų, bet ir stulpus nupiovė parsigabėno žmonės. Dabar valdžia vėl ėmėsi taisyti telefoną, kuris pradeda jau veikti. Piliėčia branginkime ir saugokim taip mums naudingą susisiekimo įtaisymą!

Struklys.

Pajuris. Tauragės aps. Pernai pavasarį musų valsčiuje (matyt, centro valdžios paliepimu) buvo užrašinėjama kiek ir ko truksta ukininkams: įrankių, dirbtinių trąšų, sėklų ir t. t. Šiomet to nebedarė. Mato, kad tuščiomis rankomis nieko nebnuožuginsi...

Ukininkas.

Pajuris, Tauragės aps. 1916 m. čia prie Juros upės buvo vokiečių pastatytas tiltas. Šį parą. (Seka ant 7-to pusl.)

The Lithuanian Weekly
"SANDARA"
"THE LEAGUE"

Published Every Thursday at South
Boston, Mass.
by the
LITHUANIAN NATIONAL
LEAGUE OF AMERICA.
Editor
V. J. SLIAKYS.

Advertising rates on application.
"SANDARA"
366 Broadway, So. Boston 27, Mass.

Entered as Second-Class Matter
January 14, 1914, at the Post Office
Boston, Massachusetts, under the Act
of March 3, 1879.

Apžvalga.

LENKAIS PRADEDA NE- UŽSITIKĖTI.

Lenkai šelpiami ir porteguojami Prancuzijos militaristų ir bankininkų, kas kart mažiau užuojautos randa pas pažangesnius žmones visose užrubežėse. Lenkijos užpuolimą ant Maskolijos, nepaisant lenkų įtikrinimų, jau niekas nelaiko už apsigynimo žingsnį. Visiems aišku, kad Lenkijai rupi ne jos apsigynimas nuo Maskolijos, ir ne išliuosavimas Malorosijos nuo bolševikų, tik pačios Lenkijos pasipelnymas pietinėje Maskolijoje.

Lenkai paskelbė visam svetui, kad jie eina pagelbon malorusų vadui Petliurai išvyti bolševikus iš Ukrainos ir pagelbėti malorusams įgyti savivaldą. Lenkai ir Europa turėsią iš to tik tiek naudos, kad bus sulaukta bolševikų banga vakarų link. Bet kad lenkai užėmė Kievą, kurs yra apie 200 mylių atstui nuo Lenkijos sienų ir kad pusė Petliuros pulkų sukilo prieš savo talkininkus lenkus, tad protaujantiems žmonėms pasidare aišku, kad lenkamams ne savo rubežių apgynimas rupi, ir kad ne malorusų naudai jie kovoja, jei disciplinuoti pareiviai randa progos ir nori sukilti prieš savo geradarius.

Da labiau paaiškėjo, kad lenkai turi savus egoistiskus plėnus, kad patys mažgudžiai ėmė masinai rinkties Odesa, geriausiai portu pietinėje Maskolijoje. Prieš ką gi jie gali masuoties, jei ne prieš pačius lenkus?

Šios rusies faktai tiek atidarė visų akis kas link lenkų slepiamųjų užmačių, kad Italijos ir Švedijos darbininkai tiesiog atsisakė dirbti tose amunicijos dirbtuvėse, iš kurių amunicija yra siunčiama Lenkijai.

Svietas vis aiškiau mato lenkų imperialistinius siekius — jie jau negali užsislėpti nė už "Kosciuškos idealų."

STEIGIAMOJO SEIMO SĄSTATAS.

Steigiamojo Seimo sąstatas jau mums yra žinomas. Čia ją da sykį pakartojame: Krikščionys Demokratai gavo 59 vietas, Socialistai liaudininkai demokratai ir Valstiečių Sąjunga — 29, socialdemokratai — 13, žy-

dai — 6, lenkai — 3, vokiečiai 1, darbininkų sąrašas — 1. Viso bus 112.

Naujai yra paduodamas atstovų sąrašas Pirmosios (Mariampolės) Apygardos: Krikščionių. Demok. išrinkę į Seimą 14 atstovų, Social. liaud. dem. ir Valstiečių Sąjunga 6, Žydai 1.

Turėjusių teisės balsuot visoį apygardoj buvę 90,000 asmenų; balsavo apie 82,000.

Iš Antrosios (Kauno) Apygardos paduotas yra ir surašas atstovų vardų:

Steigiamojo Seimo Nariai iš II Apyg.

1. Andziulis Jonas, 53 metų, ūkininkas, Smalinyčios k., Paežerių v., Vilkaviškio apskrities.

2. Šaulys Kazimieras, 48 m., profesorius, Kaunas.

3. Galdikienė Magdelena, 28 m., gimnazijos mokytoja, Kaunas.

4. Valaitis Jonas, 27 m., prakt. kooperatininkas, Vilkaviškis.

5. Radzevičius Petras, 26 m., visuomenės darbuotojas, Kaunas, Laisvės Alėja 76 Nr.

6. Bulionis Antanas, 39 m., darbininkas, Kaunas, Sančiai.

7. Beržinskas Viktonas, 46 m., darbininkas, Kaunas, Ožėškienės g. 25 Nr.

8. Vailokaitis Jonas, 34 m., banko direktorius, Kaunas.

9. Kriščiūnas Pijus, 39 m., ūkininkas Šelmių k., Vilkav. apskr.

10. Kaupas Julius, 30 m., sociologas, Amer. lietuvių įgaliotinis, Kaunas.

11. Staugaitis Jonas, 51 m., gydytojas, Kaunas, miesto ligoninė.

12. Žitinevičius Jurgis, 49 m., mažžemis, Kluoniškių k., Zapyškio v., Kauno aps.

13. Sleževičius Mykolas, 34 m., advokatas, Kaunas, Laisvės Alėja 49 Nr.

14. Požela Vladas, 39 m., advokatas, Kaunas, 16 Vasario g. 1 Nr.

15. Čepinskis Vincas, 49 m., mokytojas, Kaunas, "Versalio" viešbutis.

16. Plečkaitis Jeronimas, 32 m., mokytojas, Vilkaviškis, Lapų skersg. 1 Nr.

17. Krasovskis Bronislovas, 43 m., pr. advokatas, Kaunas, Kalno g. 30 Nr.

18. Zaremba Romanas, 46 m., teisininkas, Kretekampių k., Lekečių v., Šakių apskr.

19. Rozenbaumas Šimonas, 61 m., pr. advokatas, Kaunas.

ir 20. Kinderis Rudolfas, 38 m., valdininkas, Kaunas, Gardino g.

RINKIMAI LIETUVOJE.

Atėjusieji iš Lietuvos laikraščiai paduoda smulkmeniškesnių žinių apie rinkimus į Lietuvos Steigiamąjį Seimą:

Mariampolės (I) Apygardos Krikščionys Dem. 14 vietų, Valstiečių Sąjunga ir Soc. l. Dem. 6 v., Žydų 1 v. Viso 21 v.

Kauno (II) Apyg. Krikščionys Dem. 10 vietų, Socialdemokratai 3 v., Social. l.

Dem. 1 v., Valstiečių Sąjunga 2 v., Žydai 1 v., Lenkai 2 v., Vokiečiai 1 v. Viso 20 vietų.

Raseinių (III) Apyg. Krikščionys Dem. 7 vietų, Valstiečių Sąjunga ir Soc. l. Demokratai 6 v., Socialdem. 2 v., Žydai 1 v., Lenkai 1 v. Viso 17 vietų.

Telšių (IV) Apyg. Krikščionys Dem. 6 vietas, Valstiečių Sąjunga 5 v., Žydai 1 v., Socialist, l. Dem. 1 v., Darbininkų sąrašas 1 v. Viso 14 vietų.

Panevėžio (V) Apyg. Krikščionys Dem. 14 v., Valstiečių Sąjunga ir Soc. l. Dem. 3 v., Socialdemokr. 6 v., Žydai 1 v. Viso 24 vietas.

Utenos (VI) Apyg. Krikščionys Dem. 8 v., Valst. Sąj. ir Soc. l. Dem. 5 v., Socialdemokr. 2 v., Žydai 1 v. Viso 16 vietų.

LATVIŲ STEIGIAMASIS SEIMAS.

Latvių Steigiamasis Seimas, pagal partijas, sekantį susideda: 57 socialdemokratai, 26 laukininkų sąjungininkai, 17 letgaliai, 6 katalikiški letgaliai, 6 valdžios partijiniai, 6 radikališki demokratai, 3 krikščionys tautininkai, 3 mažžemiai agrarai, 2 mažžemiai, 1 letgalių liaudininkas, 6 vokiečiai, 5 žydai, 4 rusų ir 1 lenkas.

Kaip matote, čion partijos grupuojasi ekonominiais ir tautiškais dėsniais. Tikėjimas paliekama kiekvieno žmogaus sąžinei. Visokius "krikščionių" klausimus politikon galima įvesti tik pas menkia išsilavinusius tautas, kur kunigai po "krikščionybės" skraiste dangsto savo luomo interesus.

Darbas ir Menas.

Nuo to kai žmogus ėmė sąmoningiau pasauly gyventi — darbas žmogui buvo pakeistas praeikimo daiktas. Darbą žmogus keikė, tedirbo jį tiek, kiek jam buvo jis reikalingas gyventi, bet vis stengėsi patį darbą suversti kitų galvai, o pats naudotis tik darbo vaisiais.

Ir kurdamas žodžius, kurdamas kalbą, kurdamas daiktus ir savokom pavadinimus, žmogus darbą žymėjo pažeminimo, nuoskaudos, ištremties žymė. Žodžių kamienai ryškiai vaizduoja žmogaus sąmonę. Rusų žodžiai: Skorb, gorb, korab; lietuvių: darbas; vokiečių: arbeit; prancuzų: arme, forcė, horveur, mordre, mort — visi turi bendrą kamieną or — ar, visi vaizduoja susigrauzimą, susilenkimą, mirtingumą — tą patį veiksmą. Rusai sako stradat — kentėti, latviai sako stradat — dirbti.

Kamienas, vaizduoja veiksmo lytį rusų žodžiuos, rab ir robota, — tolygus. Tas pats ir lietuvių kalboje: darbas — Vargas — vergas. Darbas tolyginama žmogaus vaizduotėj su vergingumu!

Ir visa pasaulio istorija, visi karai, grumtynės, maistai, milijonų žmonių mirtis, luomų kova, kova del buvio, laimės teorijų — visa vieno tesiekė — atsikratyti darbo, kaip tokio, arba sumažinti jį iki mažių bei ir kuodaugiausia darbo vaisių skint. Ilgus amžius žmogus tarės atsikratęs darbo, jis busias laisvas, jis busias laimingas. Ir tokia jau buvo žmonių gyvatos ironija: ta miršta — tai nēr musų šios die-

valanda, kai žmogus nustojo darbą dirbęs, jis tapo visų nelaimingiausias pasauly — ir mirė. Ir mirė ne pavieni žmonės, mirė ištisi luomai, tautos, valstybės. Gražiausias pavyzdys — graikai ar romėnai. Jie augo, ir bujojo, ir pasaulius kurė, kol visa tauta, visos valstybės jų gyveno bendru gyvenimu, kurė ir dirbo visi bendrai. Kai jau ėmė pavergti kitus, savo darbą sukrovė kitiem, patys pasikėlė atotrakom ir į ištaigas, — mirė galybė, jų jų sukurta.

Tas pat reiškinis ir kituos amžiuos. Atėjo krikščionybė, paskelbė brolybės ir lygybės pradą, atnešė į pasaulį gvybės, išjudino žmones. Ir jie vietoj darbo nekantos ir išdidumo — nusizemino ir geru noru vargo vargą, šis nusizemimas ir dabar buvo utilitarinio pobūdžio. Žmonės dirbo tam, kad but teisingi, kad mirė but išganyti. Tačiau ir krikščionybė išgyveno ir viduramžio, ir renesanso laikus ir naujusius amžius. Rados begalinė daugybė klaidatikų, protestantizmas, naujųjų amžių religinis indeferantizmas.

Naujieji amžiai iškėlė naują laimės teoriją — socializmą. Socializmas remias lygybės desniu. O lygybė jis vadina lygias privoles darbo ir darbo vaisių padalinimą. Socializmui — darbas — tik žmogaus prievolė, varžanti žmogaus laisvę, griauanti žmogaus laimę. Darbas vėl yra nelaimė, tik turinti kristi visų žmonių galvai — lygiai. Ir vėl pasaulis tupėjoja vietoj, žudo kits kitą, dalinas darbo vaisius ir kits kitą verčia dirbt ir keikia darbą.

Ir nedaug tėra pasauly tokių žmonių, kurie dirbtų darbą ne duonos kasniui nesipelnytų, bet kad darbo nedirbant jo dvasios gyvenimas būtų neįmanomas. Tobulinas žmonas, kyla iš gelmių ir neregėtas aukštības ir šaukia pasaulis: kultūros krizis, barbaringumo grįžimas. Ir ligi žmonės žiurės į darbą, kaip į prievolę, kaip į jungą, kurį rusčia prievarta nešti reikia tol "kultūros kriziai" — neišvengiamas daiktas. Ir čia nei socializmas, nei anarchizmas, nes kitokios laimės teorijos nieko negelbės.

Bet yra pasauly dar darbo sritis, kur žmogus į darbą žiuri ne kaip į prievolę, bet kaip į kasdieninę duoną, ne tą duoną, kurią mes valgom ir sotūs esam, bet tą, kurios mes nevalgom bet kuria gyvenam, ir gyvendami sotūs niekad nesam. Tai — meno kurybos darbas. Nēr sunknio darbo, kaip meno kuryba. Niekur nēr tiek kančių, tiek nerimo, tiek kovos, niekur tiek sveikatos ir pajėgų neaikvojama, kaip šioj srity. Niekur tiek paniekos ir pajukos žmogus nesulaukia, kiek meno kuryboj tesėdamas. Tačiau joks menininkas savo dažniausia alkanas buties niekumet nepakeis į aukso rumus, į pelningą ir perteklingą gyvenimą, į šios žemės džiaugsmą ir pavilgą — meno kurybos neišsėdės. Menininkas, dažniausia visuomenės nesuprantamas, dažniausia ujamas ir pašėpiamas, piktai užsispyręs kala amžių uolas, nepajudinamus kalnus nugriauna, ir šviesius saulės bokštus statydina.

Meninkas kuria, nes nekurdamas gyvent negali, ne todėl, kad nemas jam butų dienos gyvenimo šaltinis, nes menas jam dažniausia tik skurdo tesuteikia, menininkas kuria todėl, kad kuryba yra kasdieninė jo sielos duona. Ne šiandien mes spręsim, kodel menas yra žmonių kultūros summa summarum, saulė ir pažiba, kodel mano židiniai išlaiko tautos gvybę ilgus amžius, nors šiaip tauta atrodė mirusi (taip, pav. buvo su mum, lietuviams), kodel nyktant meno kurybai ir tautos iš-

nos uždavinys. Nunai mes pabrėžiam tik gyvenimo tikrenybės davinius. Pabrėžiam, todėl, kad prną gegužės dieną Lietuvoje švenčiama, kaip darbo šventė ir kaip nemo diena. Ir tuo sąmoningu ar nesamoningu dienų supuolimu mes žymim ypatingai lietuvių darbo kelią.

Istikrųjų Lietuvos ateitis ne technikos laimėjimuos, ne dirbtuvių apstybė, pramonės židėjime, gal' ir ne mokslo žibintuos, Lietuvos ateitis tik meno žygiuos. Tokia visa jau musų istorinė laimė buvo, tokios tradicijos, tokia vakarykštė diena. Tauta ištisus amžius merdėjo vos gyva, tačiau žmonių širdyse rusėjo kurybos ugnelė. Ir tauta priespaudą ištesėjo. Ir nudien kasdienu vis daugiau meno laimėjimais gyvena. Ir nudien lietuvių tauta savo gyvenimo rumus kuria tokiu pat įniršusiu užsispyrimu ir begaliu įkvėpimu, kaip kad menininkas savo kūrinių. Ir gal jau nebetoli ta gadybė, kada Lietuvių tauta gyvens menu kuoplačiausiai, ir lietuviams bus nemininkai ne ištrinktieji, bet visi visumoj, ir į savo šiokiadienius rupesnius eis, kaip menininkai ir tegali eit. Tada mes ir patį darbo supratimą atkelsim visai į kitą psikologinę plotmę.

Tada jau darbas bus nebe prievolė, nebe jungas, nebe praeikimas, tiktai butina sąlyga, kad žmogaus gyvenimas būtų įmanomas, žmogaus, kaip dieviškos ugnies skelbėjo. Ir tada mes, nekurdami jokių naujų laimės teorijų, pažvelgsim į pasaulį iš visai priešingos pusės, iš gelmių, ir busim pirmi.

Todel tat musų, lietuvių, gyvenime meno ir darbo šventės supuolimas reiškia meilę ir Tautos stiprybę.

("Lietuva").

Realė Gimnazija.

Prasivėrus Rusijos ir Vokietijos sienai, pradėjo gryžt į savo tėvikiškę tremtiniai; gryž mokslivija, inteligentija ir visi išblaškyti karo metų. Gryžo kupini vilties, kad Lietuvą rasią laisvą, kad joj galėsią, nieku nevaržomi, savo mintis reikšti ir jom dalinti. Bet...

Ne to jie rado gryžt. Čia šėlo da vokiečių žandarai; jie savo geležine ranka slopino kiekvieną laisvosios minties kibirkštėlę. Ir klerikalai, ta dešinėji žndaro ranka, skėtė ant Lietuvos savo biauirus nagus, kad suglemžus juosna visa, kas yra šventa žmogui, kad nedavus jiem tart savo žodžio — laisvės žodžio...

Klerikalai darbavos. Jie kreipė taipgi didės domos į jaunuomenę, į šį ateities vadovą, kad jos mintis pakreiptų į savo pusę. Jie stėigė mokyklų, gimnazijų... Bet... ne tam, kad jaunuomenę švietus, kad jei parodžius kelio į laisvės šalį, bet tam, kad surakinus jos rankas, kad protą jos suvysčius į supelėjusius scholastikos vystyklus.

Ir Mariampolėj, klerikaline draugija "Žiburys", isteigė gimnaziją, kad skleisti "šviesą" po Lietuvą. Ta gimnazija turėjo savy visus rusų caro Mikalojaus palikimus, su visais jo prietaisais. Moksleivija, jautus siekties laisvės ir skaitanti save žmogum, negalėjo pernešt tos gimnazijos tvarkos.

Bet, štai, pasklido gandas, kad rupinamas isteigti Mariampolėj nauja gimnazija, tokia, kokios da Lietuvoje nēra. — Realė Gimnazija, sutvarkyta naujais pėdagogijos pamatais — laisvosios mokyklos pamatais.

Ta žinia, akymirksniu perėjo per visą Mariampolės moksleiviją. "Žiburio" gimnazijos mokiniai sujudo. Jie nutarė, kad tiepančiai varžantieji juos tuojau

nukrisią. Visi, kurie savy turėjo tiek drasos ir kuriuos da laisvės troškimas neužgeso, visi pasiryžo apleist tą pančiojančią iljuos ir varžančių jų sielą "žiburio" gimnaziją.

Darbą, — Realės Gimnazijos kurimą, trugdė kunigija. Visokiais budais stengėsi ji šita prakilnų tikslą sugriauti.

Darbas buvo sunkus. Bet pradėto darbo, jos stėigėjai, į šalį nemečė. Jiems pagelbos ėjo nepatenkiatoji "ž." G. moksleivija. Ji rupinasi, ji dėjo visas pastangas, kad kogreiciausia gūbę išvyti tą Laisvąją Mokyklą, kad kogreiciausia galėtų nūmesti nuo savo sprando kungijos jungą. Moksleivijai daugiausia rupėjo isteigimas tos Realės Gimnazijos, nes "jos vargai — jos rupesčiai."

Kuomet buvo gautas, vokiečių valdžios, ir drauge lietuvių, leidimas steigt gimnaziją, tie mokiniai, kuriem "ž." G. tvarka buvo neiškenčiama, kurie aktyviai prisidėjo prie R. G. steigimo darbo, buvo pirmieji jos mokiniai.

Pirm, negu įkurus R. G., reikalinga buvo įsteigs "Prirengiaimuosius" jon kursas. Ir štai del ko: R. G. mokslo programa — kiek platesnė negu šiaip "klasinių" gimnazijų, o stojantieji į R. G. veik visi buvo "klasinių" gimnazijų mokiniai. Todel, kad sulyginus jų mokslo žinias su atatinamom R. G. klasėm, reikalinga buvo jie priuosti.

Kursų steigimui irgi buvo daug kliučių. Sunku buvo surast tinkamą šiam tikslui buto, kuriam, kaip reikiant, galima būtų varyt mokslas. Prisiėjo dirbt šaltuos ir tvankiuos kambarius, kuomet "ž." G. kambariai (patogesni mokymuisi) tuo tarpu buvo tušti. Nors buvo kreiptasi į "ž." G. ir į valdžią, užleist laikinai tuos kambarius kursam, vienok jie atsisakė dave.

Klerikalams baisi atrodė R. G., jie neapkentė jos, todel ir neužleido kambarių. O valdžia? Valdžia irgi pataikaujanti klerikalams ir einanti į vieną kovą su jais, taipgi tą pat pasakė, ką ir jie.

Vienok, nors sunkiose aplinkybėse prisiėjo darbo dirbt, kuomet kiekvienam žingsny to darbo, buvo kišama koja, bet vis gi tie kursai nežlugo. Jie tesės, kol atsidarė pati Realė Gimnazija.

Sausio 16 dieną, 1919 m., kuomet pirmą kart susirinko visi mokiniai, kaip tikri Realės Gimnazijos nariai, jos rumuos, visuose užsidegė pasiryžimas kovot už ją, prieš kiekvieną, kuris norėjo savo piktais naveržti ją griauti, kuris norės pagreit iš jų tą laisvę da vos sužibusią jų danguj. Jie jautė, kad ir jie yra, tos pirmos Lietuvoj Laisvos Mokyklos, stėigėjai. Tas buvo geriausia paspirtis gimnazijai.

Tokiū budu įsikurė Realė Gimnazija. Jos vidujinė tvarka, visai nepanaši į šio laiko gimnazijų tvarką, aiškiai skiriasi iš visų kitų. Senose, sutrandijusiose, atsilikusiose nuo gyvenimo reikalavimų, gimnazijose, į mokinį žiurima, kaip į galviją, kuris netur supratimo, kaip reik tvarkyti savo gyvenimo žingsnius. slėgiama, neduodama jam vystytis gabumų, visų jo jaunos sielos troškimų. Tokioj mokykloj ir mokinio į mokytoją žiurima (ir atbulai), kaip į savo priešą, prieš kurį jo priedermė kovoti. Tas esama todėl, kad mokytojai ne mokslui, ne švietimui ir auklėjimui jaunuomenės tarnauja, bet prirengimui dalykų valdžios akly tarnų; kad mokytojų bernaujama dykiam ir jų siekiam.

Vienok, mokytojų tarpe susirado ir tokių, kurie, sutraukė visus ryšius su ta senąja carine mokykla, ėmės darbo kurt naują mokyklą. Mokyklą, kurioj mokinys galėtų laisvai, nevaržomas augt ir tubulintis.

Mariampolės Realė Gimnazija

ir yra ta mokykla, kurioj mokytojo su mokiniu santikiai — draugiški.

Kad darbas eitų sekmingai, kad galima būtų geriau atlikti tuos pasistatytus siekinius, gimnazijoje yra įsikurusi Moksleivių Taryba. Jos uždavinys pagelbėti mokytojams jų darbe; tvarkyti savo šeimyninį mokyklos gyvenimą; dirbti bendrą kultūrinį darbą. Štai — svarbiausi jos uždaviniai.

Beto R. G. nėra "pono direktoriaus", kuris būtų jį pilnu vadovu. Vieton jo visus gimnazijos reikalus ir jos tvarką veda Mokytojų Taryba.

Kad santikiai tarp Moksleivių ir Mokytojų Tarybos būtų artimesni, kad jų ryšiai būtų stipresni, Moks. Tar. siūnia savo du atstovus į Mok. Tar., o ji savo du atstovus į Moksl. Tar. su sprendžiamais balsais.

Tos dvi tarybos nėra priešai viena kitai. Jos viena kitą remia savo darbu, savo žiniomis, viena kitai tiesia draugišką ranką, kelionėje į šviesųjį Pasaulį.

Ar tai nėra gražus pavyzdys tas draugiškas nusistatymas mokytojo ir mokinio? Ar tai nėra čia ganėtinai aiškiai matomas visų priešų Laisvosios Mokyklos išvadžiojimų sugriuvimas: kad negali mokytojas būti mokinio (jo mokslo žingsniuose) draugiškas patarėjas įvairiais kylančiais jo jaunam prote klausimais; kad negali su mokiniais išvien jis darbu dirbti?

Mes matom, kad jis ne tik gali, bet ir turi būti! Tikrai tokiu keliu, keikiu bendro darbavimo su mokiniu, jis gali žengti savo mokytojo uždavinio. Jis neturi būti "polismenu", kuris baudžia mokinį už kiekvieną jo mažiausį nusikaltimą.

Tas buvo suprasta. Ir tu, supratusiųjų ta visa, mokytojų savo kilnaus tikslo einama tikru keliu.

Jų dabartinio darbo dirva — Reali Ginnazija Mariampolė.

Tikimės, kad šviesa pergalės tamsą ir tos susenėjusios, prisigėrusios viduramžių scholastikos mokyklos galų gale išnyks, užleisusios vietą naujom ir skaisčiom, jau besikuriančiom, Laisvom Mokyklom!

Kalnaveritis.

Pranešimai.

SUTARTIS BŪNŲ PARDAVIMO KLAUSIME.

31 d. gegužio, So. Bostone įvyko Bostono apskrčio Bonų komiteto bendras pasitarimas, kaip pasekmingiau varyti bonų pardavinėjimo darbas.

Neperdaugiausia buvo susirinkusių, bet dalykas svarstyta rimtai ir sutartinai.

Prieta prie šių išvadų:

1. Varyti bonų pardavinėjimo darbą visu smarkumu taip, kad iki 1 d. Liepos surinkti tam apskrčio Misijos paskirtą dalį.

2. Tam tikslui vartoti visus agitatyviškus budus, kokie kuomet bus patogiau ir parankiau.

3. Nutarta tam tikrais budais paraginti kiekvieną šio apskrčio lietuvių, kad jis pirktų mažiausia bent už \$50.00 Lietuvos Laisvės Bonų.

4. Nutarta sudaryti artimiausius ryšius su mažaisiais centrais ir stotimis, kad reikalui prisėjus vieni kitiems galėtų prigelbėti ir padėti.

5. Kaslink vietinių Bostono lietuvių santikių yra nutarta, kad abidvi Bonų pardavimo stotys, tai yra Katalikų Vienybės ir Lietuvių Nuteriotų Dr. Kimiteto veiks savistoviai taip, kaip ir lig šiolei veikė, bet karts nuo karto pasistengs sudaryti iš abiejų stočių valdybos narių bendrus pasitarimus, kaip pasekmingiau varyti Bostone Lietuvos Laisvės paskolos bonų pardavinėjimą.

Dar aptarta keletas techniškų su bonų pardavinėjimu susijusių dalykų ir visų išsiskirstyta gerame upe ir pasiryžime nuosirdžiai darbuotis darbe sukėlimo Lietuvos Laisvės paskolos, kad tuomi parodyti mūsų visų bendros tėvynės Lietuvos karštą meilę. Ir tai parodyti nevien gražiais žodžiais, bet ir gražiais darbais.

Susirinkimo vedėjas,
K. Jurgeliūnas,
Susirinkimo raštininkas,
Fr. Viraks.

ISVAŽIAVIMAS.

ALTS. 35 kuopos, Racine, Wis., rengia išvažiavimą į tamsius miškus, birželio 13 d. Bus įvairių įvairiausias programos, susidedantis iš žaisimų, šokių ir perstatymų, juokingų monologų ir t. t.

Išvažiavimui parkas atdaras iš ryto 10 val., tęsis iki sutemstant. Įžanga dykai visiems. Vieta tai Midway parkas. Galima davežiuoti imant Milwaukee karus.

Maloniai kviečiame visus narius ir taip visus lietuvius, atvažiuokite, visiems bus vietos ir užteks linksnumo, lietuviškai padainuosime, pašoksime suklinę, klumpakojį ir t. t. Lauksime visų atvažiuojant.

M. K.

Susirinkimas Lietuvių Labdarystės Drg. atsibus 2 d. birželio, 7:30 val. vakare, Lietuvių Salėj. Malonėkite visi būti, nes yra daug svarbių reikalų.

Sekr. A. Rašimavičius.

"Gabijs" Draugijos "Pirmosios Gegužės" Repeticijos bus ketverge, birželio (June) 3 d., 7:30 v. v. Lietuvių Svetainėje. Taigi turintieji roles malonėkite ateiti.

"Gabijs" Rašt. M. B.

SUSIRINKIMAS.

Lowell, Mass., ALT. Sandaros 49 kuopa laikys savo mėnesinį susirinkimą nedėlioje, 6 dieną birželio, 1920 m., 2 valandą po pietų, Salėje po numeriu 84 Middlesex St., Lowell, Mass.

Visi nariai virš minėtos kuopos malonėkite atsilankyti. Taipgi nauji nariai pageidaujami. Raštininkas, S. J. Saulėnas.

SUSIRINKIMAS.

Susirinkimas ALT. Sandaros 57 kuopos, Naugatuck, Conn., bus svetainėje Linden Park, Naugatuck, Conn., 6 dieną birželio, 3 val. po pietų. Bus daug naujų apkalbėjimų apie bėgančius reikalus ir tolimesnį veikimą. Meldžių kožną bevienu ateiti ir atsivesti po naują narį.

SUSIRINKIMAS.

Susirinkimas ALT. Sandaros 60 kuopa laikys susirinkimą kas mėnesis ketvirtą nedėlio vakarą, 58 North American Civic League kambariuose. Ateikite ir prisirašykite prie Sandaros, nes mes visi kartu daug daugiau galėsime nuveikti, kaip dėl Lietuvos mūsų tėvynės, taip ir čionai.

SUSIRINKIMAS.

Šiuomi pranešame, jogei ALT. Sandaros 60 kuopa laikys susirinkimą kas mėnesis ketvirtą nedėlio vakarą, 58 North American Civic League kambariuose. Ateikite ir prisirašykite prie Sandaros, nes mes visi kartu daug daugiau galėsime nuveikti, kaip dėl Lietuvos mūsų tėvynės, taip ir čionai.

Sekr. A. Gudžiūnas.

SUSIRINKIMAI.

Šiuomi pranešame gerb. Baltimoriečiams, kad Lietuvos Gelbėtojų Draugijos susirinkimai nebus daugiau laikomi Hollins St. Salėje. Sekantis susirinkimas įvyks panedėlyje, 8 val. vakare, 7 birželio, 1920 m., Amerikos lietuvių Atletų Klube, 539 Columbia Ave., Baltimore, Md. Kviečiame visus narius ateiti ir atsivesti naujų.

L. G. D. pirm. J. Bajoras.

"Sandara" pradėjo augti ir tobulėti, mes kožnas vienas narys, sandarietis turime stoti į eiles prie darbo. Lietuviai ir lietuvaivaitės, dėkitės prie mūsų ALT. Sandaros 57 kuopos. Nepamirškite ateiti į sekantį susirinkimą. Kviečia Sandaros kp. raštininkas F. W.

PRANEŠIMAS.

Naujai susitvėrus ALT. Sandaros 38-ta kuopa, Paterson, N. J. laikis savo susirinkimus kas pirmą panedėlį kožno mėnesio, pas L. Točionį, kampas River ir Straighth.

Taigi Patersono lietuviai, kurie dar neprisirašėte ir jaučiatės lietuviai, kviečiame ateiti ir prisirašyti ant ateinančio susirinkimo, panedėlyje, 7 d. birželio. Taipgi kožnas narys irgi turėtų atsivesti nors po vieną naują narį.

Ed. Čiočis.

PIRK DABAR LAIKAS PIRK

LIETUVOS LAISVĖS BONA

Jeigu tikrai no rite, kad būtų

LIETUVA LAISVA NEPRIKLAUSOMA DEMOKRATIŠKA RESPUBLIKA

Bonai ant 100 doliarų ir daugiau (yra ir mažesni ant 50 doliarų). skolinami ant 15 metų ir duos kiekvienam po 5 nuosimtį į metus.

PIRKITE SAVO KOLONIJOS STOTYJE

Arba kreipkitės stačiai į Lietuvos Misiją prisiųsdami pinigus:

257 WEST 71st STREET, NEW YORK, N. Y.

LIETUVIŲ FILMŲ BENDROVE RIEKALINGA TUOJAUS

Gabių artistų ir lošėjų del LIETUVIŠKŲ KRUTANČIŲ PAVEIKLŲ. Taipgi prityrusių operatorių, kurie mylėtų važiuoti po Ameriką su Bendrovės paveikslais ir t. t. Taipgi bus reikalingi ir Lietuvon važiuoti operatoriai ir kiti turinti patirimą filmų biznyje. FILMŲ BENDROVĖ jau siūnia krutamus paveikslus su lietuviškais užrašais Lietuvon į teatrus.

Bendrovės fotografai važinėja po visą Lietuvą ir kitas šalis ir traukia kas dien judomus paveikslus, kuriuos tuojaus pradėsime rodyt po visą Ameriką.

Prie Filmų B-vės gali visi prigulėti. Vienas šėras \$100.00, bet jau nedaug yra. Visi atsišaukite šiuom adresu:—

LIETUVIŲ FILMŲ BENDROVĖ

193 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.

PUIKI NAUJIENA AMERIKIEČIAMS!

KNYGA APIE TVĖRIMASI LIETUVOS RESPUBLIKOS.

Išėjo iš spaudos knyga, parašyta Lietuvos Armijos vyriausio leitenanto **Ladislovo Natkevičiaus**, kurioje aprašoma, kaip tvėrėsi Lietuvos Respublika ginti nuo užpuolikų (bolševikų, bermontininkų, vokiečių) ir kaip susitvėrė Lietuvos Armija - Kariuomenė.

Knygoje plačiai aprašoma pirmos dienos tvėrimosi Lietuvos valdžios. Knygoje yra arti 100 iliustracijų. Tarp jų randasi paveikslai Lietuvos prezidento A. Smetonos, Ministerių Pirmininko, pasižymėjusių karininkų ir puikų reginiai visų dalių (artilėrijos, raitelių, aviatorių, pėstininkų ir kt.). Lietuvos Armijos. Ne vienas čia gali užtikti ir savo brolių ar pažįstamų Lietuvos bernelių-kareivėlių paveikslus.

Prie knygos yra pridėta rinkinėlis Lietuvos kariškių dainų su gaidomis. "Lietuvos Kariuomenė", yra puikiai išleista ir didelio formato.

Tuojaus pasiskubinkite nusipirkti, nes yra labai mažai atspausta ir jau baigiama išparduoti.

Popieris viršeliais kaštuoja..... \$2.00

Gražiais odos aparais \$3.00

Agentams duodame didelį rabatą. Pinigus su užsakymais siųskite adresu:

LITHUANIAN DEVELOPMENT CORPORATION,

294 8th Avenue,

New York City.

ATSIŠVEIKINIMAS.

Aš Jeronimas Mikšta, iš kaimo Pasmetalų, Vėlonos parapijos, Kauno apskr. Liepos 10 dieną išvažiuoju į Lietuvą, todėl atsisveikinu su savo gimimėms

ir pažįstamais bei draugais. Išgyvenau S. V. Union City, Conn. per 7 metus.

Su pagarba,
Jeron. Mikšta,
81 Spring St.,
Union City, Conn.

TELEFONAS.

DR. J.C. LANDZIUS SEYMOUR

Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas

Gydo aštrias ir chroniškas ligas vyrų moterų ir vaikų. Examinuoja kraują, spjūdaudalus, šlapumą ir t. t. savo laboratorijoje. Pritaiko ainius. Suteikia patarimus laiškais kitur gyvenantiems. Adresas:

366 Broadway, S. Boston, Mass.

L. D. S. Name ant kampo E ir Broadway.

PRIMUM LIGONIUS:

Nuo 9 iki 11 iš ryto, nuo 2 iki 4 po piet, nuo 7 iki 9 vakare.

"SANDARA" Į LIETUVĄ JAU GALIMA SIŪSTI.

Lietuvos žmonės — jūsų broliai — sesers — tėvai — nori apšviesti — žinių: jiems reikia laikraščių. Jie per ilgus penkis karus metus nematė žiburio šviesos, kuris juos paliksmintu, nuremintu. Jie neturi iš ko užrašyti sau laikraščio. Jie butinai nori skaitymo, žinių, kas sviete dedasi, dabar viskas liūosa. Užrašykite jiems "Sandarą" Pažangiosios šrovės laikraštį. Kaina metams \$3.00, pusei metų \$1.50. Prisiųskit jų aiškų antrašą ir prenumeratą, adresuojant:

"SANDARA,"
366 Broadway, S. Boston 27, Mass.

ANT. IVASKEVIČIUS, Prez. Adv. F. J. BAGOČIUS, Sekr. PETRAS ČEPLIKAS, Kas.

LIETUVIŲ ISTAIGA

BALTIC STATES FINANCE CORP.
(INKORPORUOTA MASS. VALSTIJOJE).

Capital Stock \$100,000

Ši korporacija likos sutvėrta geresniam aprūpinimui keliaujančių Lietuvon Lietuvių reikalų.

PARDUODAM LAIVAKORTES, SIUNČIAM PINIGUS Į LIETUVĄ.

Lietuviai Išvažiavę ir užsisakę vietas ant Laivų Pas Mus:

Bal. 17, Laivas Manchuria.
Leonas Milinavičius
Michael Coran - Real Estate Agentas.
Simonas Ruseckas
Vincas Grigaliūnas	Bal. 24, Laivas La Touraine.
Jonas Krisiūnas
K. Prospeliauskas.
Geg. 8, Laivas Manchuria.
Jonas Kaupis
Petras Firavičius
Kazimieras Budris
Kazimieras Klimonskis
Mikolas Petrauskas
Izidorius Kudrevičius
Pranas Gedraitis
Viktoras Liutkus
Ignacas Šimkus.	ress Shoe Mfg. Co.
Birž. 5, Laivas Kroonland.
Ramalda Tauteris
Antanas Pilvinis
Andrius Venckus
Vaclovas Venckus
Ono Venckienė
Antanas Paškevičius
Agota Tranavičiūtė
Katrina Tranavičiūtė
Katrina Tramavičiūtė
Birž. 7, Laivas La Loraine.
Kazys Dydas.
Geg. 15, Laivas Finland.
Leonas Barkauskas
Rafolas Daigins
Geg. 29, Laivas France.
Jonas Seba
Jonas Seba
Ona Sebienė
V. Jablonskis
Jurgis Klimavičius
Adomas Vaivadas
S. Urbonas
Kazys Kaupis
J. Jokubauskas	Liepos 7, Laivas New Amsterdam.
Adv. F. J. Bagočius
A. K. Naveckas iš Norwood, Mass.
Liepos 31, Laivas Aquitania.
Komp. Mikas Petrauskas
Garsus solistas A. Sodeika
Dr. Jonikaitis
K. Norkus ex. "Sandaros" Redaktorius.
S. Juodris, Narys Prog-	Birž. 10, Laivas La Touraine.
Adomas Vasiliauskas
Viktoras Vasiliauskas
Edvardas Vasiliauskas
Zofija Vasiliauskienė
Birž. 10, Laivas Rotterdam.
Aptiek. K. Sidlauskas
Su žmona M. Sidlauskiene.
Birž. 19, Laivas Manchuria.
Domininkas Balčiūnas
Jurgis Šimkus
Jonas Čereška
Jonas Verba
Mikas Baronas
Krisius Naktinis
Stasys Dagys
Don. Levine
Antanas Gudinas
Antanas Sidoravičius
Martinas Čigas
Liudvikas Guščūnas
Jonas Ulevičius
Rug. 3, Laivas Caronia.
Pranas Milišūnas
Juozas Mačiukas
Rug. 14, Laivas Imperator.
Juozas Nevinskas
Stasys Nevinskas
Aleksandra Nevinskas
Juozas Nevinskas
Marė Nevinskaitė
Viktoria Nevinskienė.

KURIE MANOT VAŽIUOT Į LIETUVĄ.

Pirkite laivakortes išlaiko, nes sunku gauti vietas ant laivų. Laivai išeis šiomis dienomis, sekančiais:

Birželio 5, 7, 10, 12 ir 22 iš New York į Havre, Franliją
Liepos 17, 19 ir 31 iš New York į Hamburgą
(Aug.) Rugpiučio 1, 7, ir 11. iš New York į Hamburgą

Nuvažiavę į Hamburgą lengvai pasieksite Lietuvą. Užsisakydami laivakortę prisiųskite \$25.00. Pasportus mes parupindami gyvenantiems Bostone ar netoli Bostono. Ištolimesnių miestų norėdami gaut informacijų, kreipkitės laišku pas:

BALTIC STATES FINANCE CORP.

Cor. Broadway & E St., So. Boston, Mass.

TELEPHONE S. B. 1061.

Lietuviai Amerikoje

WORCESTER, MASS.

Paskutiniuosius laikais Worcesteris verda - kunkuliuoja plačia gyvenimo banga: tai Lietuvos bonai pardavinėjami, tai koncertai rengiami, taipgi ir kitokių nuotikių geros linksmės nestoka. 23 Gegužės buvo net pats J. Vileišis su prakalba Lietuvos bonų reikale ir pasekmės geros. Didžiausiais rėmėjais Lietuvos bonų pardavinėjimo yra aušreliečiai, — tai Muzikalė Draugija, komp. M. Petrausko vedama. "Aušrelė", kaip muzikos ir dramos draugija, tai daugiausia kelimui to, meno ir dirba: parengia teatralius veikalus, ypač operas. Dabar "Aušrelė" rengia didelį symfonijos koncertą, kuris bus 29 d. gegužės, Mechanics Hall. Choras tam tikslui seniai rengiasi ir prisirengęs gerai. Solistai geriausi — vietinio Lietuvos Muzikos Konservatorijos skyrius — ir vienas yra užkviestas Belzebubo partijai, t. y. žinomas jau dainininkas ir geriausiai išlavintasis bassas, butent — Antanas Sodeika. Belzebubo partnerium yra Artojų Velnias Petras Skrickis, gražaus tembro tenoras, dar lankęs L. M. Konservatoriją ir iš jaunųjų tenorų užimantis visoj Amerikoje pirmutinę vietą. Kiti solistai: Timinskaitė, Kalieckaitė, Steponkus ir apie pusę tuzino daktų. Orkestra iš apie 25 muzikantų, kuri dar atskyrui išpildys "Parodos Maršą" — M. Petrausko; Andante Cantabile ir Rinkinį iš op. Eugenij Onegin — P. Čaikovskio; "Faustą" — Gounod; "Velnią Išradėją" — M. Petrausko. "Velnias Išradėjas" imtas koncertiniu budu, — be kostiumų ir be kalbų, — čia choras turi kur pasirodyti. Vyras turi visą išties I. akta, — bet "Aušrelė" vyrų ir-gi turi daug ir geriausi Worcesterio dainininkai. Išpildyt tokius veikalus, kuriuos aušreliečiai dainuoja, tai labai nedaug chorų gali rasti, nes tokius veikalus pildant turi but jau gerai apsispažinę su muzika. "Aušrelė" visuomenės labai dirba taip, kaip tik gali geriausiai. "Aušrelė" dirba garbei ir vardu ivetinės lietuvių kolonijos. Prie to gi, visų aušreliečių nusistatymu yra: but prakalbiniais, šviesiais, mąstančiais ir dorais žmonėmis. Tegul tad auga ir bujoja tokia prakalbinė jaunomenė, dedanti visą trisų žmonių labai ir gerovei.

Nuožvalga.

UNION CITY IR NAUGATUCK, CONN.

Prakalbos.

Gegužės 18 d. buvo surengtos prakalbos L. M. Saryšio, per pasidarbavimą waterburiečių, p. R. Adžgiui iš Brooklyn, N. Y., L. M. Saryšio atstovui į Lietuvą. R. Adžgis gana vaizdingai apipiešė Lietuvos praeitį ir dabartinį padėjimą. Grynais faktais prirudinėjo, kad Lietuvoje dabar yra begalo daug reikalingo darbo, kaip tai: atstatymas išgriautų miestų ir kaimų, ir kad yra didelė stoka ukų padargų, ir kitokių išdirbysčių, verpynių, audinių ir t. t. Taigi, jeigu Amerikos lietuviai suprانتate ir mokate apvertinti tą, tai nieko nelaukdami spieskitės į L. M. Saryšį, susispietę aprūpsite nors dalinai Lietuvos svarbiausius reikalus ir patys iš to turėsite nemažai naudos. Toliaus savo kalboje paaiškino, kad ilgai nekalbėsiąs, ir klausytojų nevargysiąs, nes žina gerai, kad klausytojai yra darbininkai ir kuriems reikės eiti į darbą. Kvietė prisidėti arba

sutverti šioje kolonijoje L. M. Saryšio kuopa, nes atseis prisidėti ar vėliau ar anksčiau, tai kam-gi vilkyti? Sutvertite kuopą pirkdami šerūs.

Po prakalbos, kalbėdamas išreikšė didžiausią padėką tiems, kurie prisidėjo prie taip prakalbiniaus darbo, sutverdami L. M. S. kuopą.

Toliau buvo aiškinama apie L. M. S. Lietuvoje ir praneša, kad L. M. S. jau siunčia į Lietuvą savo atstovus, kurie tuo pradės darbą Lietuvai reikalingiausią.

Publikos nedaugiausia buvo susirinkę. Prakalbomis visi pilnai buvo patenkinti. Užbaigus prakalbas, likęs išrinkta valdyba iš šių asmenų: Pirmininkas, Juozas Petrauskas; pirm. pagalb., Juozas Litvinas; susin. sekr., Juozas Domeika; turtų sekr., Mykolas Petraitis; išdinin. kas, Jonas Pocius.

Reikia tikėtis gerų pasekmių naujai kuopai, išsyrinkusiai darbščią valdybą. Kuopa likosi sutverta iš apie 10 narių.

Susin. Sekr. J. K. Domeika.
P. O. Box 265,
Naugatuck, Conn.

NEW BRITAIN, CONN.

Teatras.

Lietuvių buvusių socialistų, o dabar pasivadusių komunistų "Vilijos" dr-ja statė scenoje veikalą, "Vagys", nedėlioje 23 gegužio, 2 val. po pietų. Patėmijęs apgarsinimą ir aš nuvykau pažūrėti, tikėdamasis pamatyti išsivysčiusių žmonių gerą sulosimą. Bet apskritai, nes iš jų to lošimo nieko gero nebuvo, tik matai gyvus asmenis ant scenos nurmant ką po nosia. Karklinio rolėje buvęs visiškai neatrodė, kad jisai lošia, tik rodos išjuokia veikalą pertai, kad nežino, kada pasirodyt ir kada nueit nuo scenos ir lošdamas bereikalingai kreipėsi ir vartojo nuolat ironišką kalbą. Naimietis visai nemokėjo savo rolės ir jo tipas atrodė daugiau panašus į kokį Abromą, negu į Lietuvį, nes buvo netinkamai nugrimiruotas. Pusėtinais gerai atliko Jokubas su Elzbieta, iš kurių su laiku galės būti geri aktorai. Žydas savo rolę atliko gerai.

Aš negaliu paduoti tikrų vardų, nes nebuvo programų. Matyt, bijo kritikos. Bet jeigu jus bijosit kritikos, tai jus niekad gerai veikalų neatliksit. Nors ateityj nedarkykit gražių veikalų, nes mažai mes turime tokių žmonių, kurie galėtų mums parupinti atsakančių veikalų.

Juozo Sunus.

BALTIMORE, MD.

Komunisto Prakalbos.

Gegužės 21 d. buvo prakalbos parengtos Lietuvos Darbininkų Literatūros Dr-jos. Kalbėjo Daubaras iš Philadelphia, Pa. L. D. L. D. yra kaip apšvietos Draugija, vienok prakalbos buvo pašvęstos ne apšvietos reikalams, tik grynai politikai. Kalbėtojas išsyk pasisakė, kad jis nekalbėsiąs apie apšvietą, nes tai yra mažos svarbos reikalas sulyginant su Lietuvos politika ir darbininkų reikalais.

Drg. Daubaras yra labai menkas kalbėtojas. Pasisakė kalbėsiąs apie Lietuvos reikalus, vienok savo kalboj išlakstė po visą pasaulį. Daugiausia garbino Rusijos sovietus ir gyrė proletarijato diktaturą. Kalbėdamas apie Lietuvą, atrado ir ten daug buržujų — kapitalistų, išniekint dabartinę Lietuvos valdžią ir jos pasiuntinius Amerikoje gerb. J. Vileišį ir Majorą žadeikį. Išvardino didžiausiais bepročiais ir

praskaltėliais prieš darbininkų klesą tuos, kurie pirkto L. L. Bonus, bet ir vėl susimylėjo ant jų, sakydamas, kad kaip visi daro klaidas, taip ir jie padarė pirkdami L. L. B. ir jeigu tik jie galės, tai jiems bus dovanota.

Lietuvos Steigiamasis Seimas esąs tik išpustas muilo burbulas, kurs truksias nuo pirmo vėjo užgavimo. Kaip paaiškinimą prirodė, kad Rusijos sovietai jau pradėjo spausti lenkus visų frontu, o kad lenkai turi dalį ir Lietuvos, tai R. sovietai, išviję lenkus iš Lietuvos, Vilnių atiduos lietuviams darbininkams po vadovyste Kapsuko, Kapsukas - gi užėmęs Vilnių Kauno Smetoninę buržuozijos valdžią nušluosias nuo žemės pamuolio.

Buvo žadėjęs kalbėti ir apie Rusijos Steigiamąjį Seimą, bet matyt neišdrįso, nes butų prisidėję gal pasakyt daug teisybės.

Po prakalbų vienas komunistas užklausė apie vakarykščią kalbėtoją p. K. Norų, kuris pasakė, jog rusų sovietai jau pripažino Lietuvos nepriklausomybę ir su L. valdžia jau daro tautos derybas. Į tą klausimą Daubaras atsakė, kad jis nepriklausęs nei kokiai partijai, jis esąs, tik "Kovos" administratorius, (reikiša — administratorius laikraščio, kurio visai nėra ant svieto). "Aš vakar" — sakė jis — "kalbėjaisi su vienu sandariečiu, kuris vakar kalbėjo Phila., Pa., gal jus, sandariečiai, žinote, kas jis yra, aš jo nežinau ir aš jam pasakiau, kad sovietai pripažįsta visoms tautoms, sykiu ir Lietuvai, nepriklausomybę, bet nepripažįsta buržuazinės valdžios."

Tai matote, kaip komunisto pasekėjas moka atsakinėti klausimus.

Iš visos jo prakalbos aiškiai matyt, kad mus komunistai da neikvaliai yra atsigėrę Lietuvos darbininkų kraujo ir da jie rengiasi gerti jo daugiau. Tik klausimas, ar jiems tas pavyks — ar jie patys nežus pirma, kitus bežudydami.

Petras Jaras.

LOWELL, MASS.

L. L. P. Komiteto Prakalbos.

Gegužės 23 d., vietinis L. L. P. Komitetas buvo surengęs prakalbas. Kalbėjo Česulnys iš So. Boston, Mass. Paaiškino, delko turi pirkti Laisvės Paskolos bonus. Sako, nors nedaug paskirta, bet toli gražu dar nei pusės neišpirkta. Sako, ačiū visokioms propagandoms daug tapo sulaižyta. Kai kurie mano, kad riksmu galima išgauti neprigulmingą Lietuvą.

Toliaus kalbėjo apie organizavimą fabriku. Taipgi buvo duodami bonai tiems, kurie užsi-mokėjo, ir keletas naujų papirkto. Čia yra pasiturinčių lietuvių, bet Lietuvos jie neselpia. Rodos paskolinti visai nesunku, bet vis laukia, nežinia/ko. Oi, broli, tuš-ti ginčai neišliuosuos tėvynės! Jei norite, kad lenkai greičiau išsineštų, tai pirkit Lietuvos Paskolos bonus.

Taipgi tapo suorganizuota audinčios darbas, apie 50 prisidėjo. Geras užmanymas.

J. J. S.

NEW BRITAIN, CONN.

Gegužės 16 d., Lietuvos Laisvės Sargų Sąjungos 26 kuopa pastatė du veikalus: pirmas "Į Laisvę žengiant", antras "Žydas ir Dzukas". Pirmas veikalas atvaizdina Lietuvų kovą už neprigulmybę. Veikalas paimtas iš dabartinio Lietuvos gyvenimo. Lošėjai savo roles atliko pusėtinais gerai. Labiausia atsižymėjo p-lė M. Miezlaškiūtė. Antras veikalas pavyko kiek silpniau.

Publikos atsilankė gana skaitlingai, taipgi liko ir pelno, kuris visas skiriamas, Lietuvos Laisvės palaikymui.

Šios organizacijos yra tikslas darbuotis del Lietuvos labo. Šita kuopa susideda arti iš dvejų šimtų narių, prakalminaus Lietuvos sunų bei dukterų, kurių yra troškimas, Lietuvai Laisvę iškovoti. Iš mūsų tarpo jau iškeliauo apie nievuoliką karžygių, kurie sutiko savo gyvastį aukauti už Lietuvos Laisvę.

Taigi L. L. S. S. 26 kuopa surengė jiems vakarienę balandžio 28 d. Visi šoko, linksminosi, kol apie dešimtą valandą vakaro pirmininkas M. S. Daunis, nepakvietė svečius į žemutinę svetainę, kame buvo jau priruosti stalai svečiams. Vakaro pirmininkas M. S. Daunis paaiškino šio vakaro tikslą ir pakvietė iškeliaujančius karžygius išreikšti jų mintis. Prabilo Antanas Zemaitis, liusnoris tarnavęs Suvienuytų Valstijų kariuomenėje, Linkėtina mūsų karžygius atsiekti savo tikslo — išguiti priešus iš mūsų tėvų žemelės!

Tėvynainis.

AMSTERDAM, N. Y.

Užgynimas.

"Lietuvos Piliėtis". Aprašydamas apie Amsterdamo L. L. P. Komitetą, užgavo visą komitetą; o išgyrė "sandariečius", buk sandariečiai tame komitete daugiausia darbuojasi, o "Lietuvos Piliėtis" pasako, kad sandariečiai, nevisados, nē ant susirinkimų atsilanko, o išgyrė, kad daugiausia darbuojasi.

Turbūt "Lietuvos Piliėtis" nežino, ką L. L. P. Komitetas veikia.

Į Komitetą įeina nuo kiekvienos draugijos bei kuopos po lygią dalį narių — po du atstovu — tai ir sandariečiai negali daugia pasidarbuoti, nes ir jų du atstovai tame komitete yra.

Pirm. V. B. Busilas,
Kas. A. Stokna,
Rašt. A. J. Lukšis.

SARAŠAS.

3-čio visuotino susivažiavimo Lietuvos Koperatyvės Bendrovės Skyrių, laikyto 9-tą dieną Gegužės mėn., 1920 metų, Mahanoy City, Pa.

Suvažiavimo posėdis atidarytas per centro pirmininką S. Gegužį, 11-tą val. ryte. Peržiūrėta mandatai pribuvusių delegatų. Pasirodė, kad yra pasiūsti nuo sekančių Koperatyvės Bendrovės skyrių: iš Shenandoah'rio V. V. Vaišnoras; iš Mahanoy City J. Žilioris, V. Kricin, J. Milininas, P. Kasparas ir V. Majauskas; iš Minersville's A. Vasiliauskas ir J. Kaminskas; iš Girardville's J. Užupis; iš Coaldale's V. Abračinskas ir P. Čiginskas; iš St. Clair M. Puišis ir J. Kazlauskas; iš Tamaqua'es V. Petkevičia ir iš New Philadelphia's V. Elenauskas, S. Suziedeli, A. Lukoševičia ir J. Karalius.

Peršaukus vardus delegatų, buvo skaitytas sąrašas iš paskutinio susivažiavimo, laikyto 8-tą dieną Sausio 1920 m., Shenandoah, Pa.

Sąrašas vienbalsiai priimtas be pataisymų.

Svarbesni nutarimai buvo šie: 1) Nutarta mokėti po 25c. nuo kiekvieno sąnario, prigulincio į Koperatyvės Bendrovės skyrių ir tuos pinigų pašvęsti platiniui propagandos ir padengimui centro išlaidų ir kitų reikalų, atnešančių naudą koperacijai ir visuomenei.

2) Augėčiau minėti mokesčiai turi būti sumokėti centro išdinininkui ne vėliau 30-tos dienos Birželio (June), 1920 metų.

3) Pranešimas centro raštinninko P. Klimausko, kad kuopos, kurios norėtų gauti miltų, savo krautuvėms tiesiog už freito, kuris neužlgo bus Mahanoy'juje, turi duoti žinią centrui trumpoje ateityje.

4) Nutarta sužinoti antrašus

įvairių fermerių iš tolimų ir artimų ir užmegsti prekybos ryšius, kaip tai gabenant prekes iš tolimų ar čion iš apielinkės ir pasidalinant tarpe koperacijos skyrių, žinoma apsižiurint, jeigu atseis kiek pigiau negu čion perkant.

5) Nutarta, kad kiekvienas Liet. Koper. Bendr. skyrius pasiųstų savo krautuvės sistemos sąrašą centrui, kuris ištyrinėjęs bandys sutvarkyti kuogeriausia sulyg aplinkybių ir išsiuntinėti skyriams.

6) Nutarta, kad kiekvienas L. K. B. skyr. krautuvės valdytojas (manadžieris) priduotų centrui savo antrašą, centras paskirs laiką valdytojų suvažiavimui, svarstymui pagerinimo skyrių krautuvių reikalų.

7) Nutarta, kad centras trumpoje ateityje parengtų L. K. Bendrovių konstituciją, kuri būtų tinkama visais žvilgsniais ir visiems L. K. B. skyriams ir krautuvėms.

8) Nutarta, kad centro valdybai paneštas lėšas Koperacijų reikaluose butų apmokama iš centro izdo, bet atstovai siunčiami į L. K. B. susivažiavimą, apmokama lėšos iš skyrių izdo.

9) Nutarta atspausdinti tris šimtus atviručių, del parankesnio susišėmo Lietuvos Koperatyvės Bendrovės reikaluose.

10) Rinkta centro valdyba iki pabaigai šių metų, išrinkta — St. Gegužis pirmininkas (jis yra ir Susivienijimo Lietuvos Amerikoje pirm.) Pranas Klimauskas raštinninkas, (abu yra iš Mahanoy City, Pa.); V. V. Vaišnoras iš Shenandoah, Pa., išdinin. kas. Nutarta, kad centro izdinin. kas užsistatytų \$500.00, (penkis šimtus dol.) kaucijos.

Kitus viršininkus, iš priežasties laiko stokos, palikta sekančiam L. K. B. skyrių atstovų susivažiavimui, kuris įvyks New Philadelphia'joje, laiką susivažiavimui, sulyg reikalo, paskirtas centras.

Lietuvių Koperatyvės Bendrovės skyrių centro raštinninkas, Pranas Klimauskas, 305 West Market St., Mahanoy City, Pa.

P. S. Gerbiamoji visuomenė: Iš augėčiau tilpusio sąrašo, galite spręsti, jogei koperacijos nemiega, bet dirba. Gal paklaust, del kogi tas trusas, kam-gi tu koperacijų reikia, jug mes turime "bučierius" ir kitus krautuvninkus, kurie mums viską parduoda ir parupina. Tai-gi, jeigu, taip sakai, tai kam aimanuos, kad brangus pragyvenimas? Sakai, kainos, taip pakilę ant visokių produktų, jogei niekaip negali išsiversti su savo dienos uždarbiu ir nuo savo darbdavio (kompanijos) reikalauji, grąšindamas streiku, didesnio užmokescio. Bet ar sveikas pagalvojai kada nors, kiek tau streikas gero atneš, ir ar atėjo tau mintis, kodel viskas taip brangu ir kodel koperacijos tveriasi? Ne. Taigi išidėmėk. Streikai netik kad nesuteikia tau nieko gero, bet tavę da apunkina nekuriams žvilgsniais. Streikas tik tada gali būti gerai (žinoma, jeigu nėra kitokio išėjimo), priversti darbdavį prie pagerinimo darbo sąlygų, patrupinimo darbo valandų, bet nereikalauti padidinimo užmokescio, nes jeigu tu gausi pakelti 10-s centų ant doliaro, tai tau tavo bučeris ar štonykas, pakels doliarį ant doliaro, ir jo atsakymas bus — kad darbininkams pakėlė mokesčią, tai viskas ir pabrango. Ar tamsta norėtumėi gauti tik tokią užmokescį, kaip kad gaudavai apie 6-8-nis metus atgal, kuomet už dieną gaudavai \$2.50, artam panašiai ir už tokį ar kitokį daiktą mokėdavai nuo \$1.50 iki \$2.00, ar kaip kad dabar yra kad gauni \$5.00 dienei, ir už tokį pat daiktą jau moki \$10.00? Pagalvok, broli darbininke... Tai-gi

koperacijų tikslas yra, kad dykaduonius, kas jis nebutų: lietuvis, lenkas, žydas, arabas, išvartyti dirbti, vietoje tavo nepilnamiečio kudikio, kuriam butų vieta ne dirbtuvėje, bet mokykloje. Tai-gi, brolau ar sesuo, neabejodamas ir nelaukdamas nē valandėlės, tuojaus eik ir prisirašyk prie arčiausios tau Lietuvos Koperatyvės Bendrovės skyriaus ir buk bosu savo krautuvėje, nusistatyk pats sau kainą ant prekių (tavorų) ir nemokėk du sykiu daugiau, palaikymui 3-4-rių tokių pat įstaigų (krautuvių), kur užtekų vienos bučernės, grocerstorio, čeverykų ir drapaų krautuvij.

L. K. B. Centralė Valdyba.

Pastaba Del "V. L." Filozofijos.

Jeigu Rusijos caros dar gyvuotų, jis, be abejonės, sakytų, kad Lietuva jau likviduota, panaikinta; kad Lietuvos jau nėra, nes, mat, Lietuvos žmonės patys savo šalyje šeimininkauja, patys savo teises gina.

Nevykusia cariška taktika vaduojasi ir "Vienybės Lietuvninkų" redaktorius p. J. O. Sirvydas. Kuomet ALT. Sandaros Partija paėmė rimton kontrolėn Lietuvos Neprigulmybės Fondą, tat "V. L." redaktorius kelias špaltas pritarškino apie sandariečių "sauvaliavimą" ir kalba apie LNF. likvidavimą. Nuostabu, kad p. "V. L." redaktorius kalba apie LNF. likvidavimą tuomet, kuomet tas fondas tapo tinkamai sutvarkytas, kuomet Sandara uždraudė "tarybininkams" sandariečių suaukautus pinigus mētyt "veikimui" su Schwarthoutais - Juododžiais, su Gazdovom-Turčinavičienėm, su Morkunais-Mostovskiais, su Byoriais ir kitais neaiškiais elementais.

Šiandien lygiai reikia auginti Sandarą ir Lietuvos Neprigulmybės Fondą ir jin, sudėtą kapitalą ne mētyt be atadairos, kaip kad "tarybininkai" sauvališkai darė, bet reikia jo pagelba daryti ryšius tarpe sandariečių ir santariečių — bendrai kovot už demokratinės Lietuvos liaudies laisvės užtikrinimą.

Kuomet sandariečiai matys, kad Amerikos lietuviams daugiau nereikia prisidėti prie kovos del Lietuvos neprigulmybės užtikrinimo, tuomet sandariečiai Lietuvos Neprigulmybės Fondą perves Lietuvos Mokslo Draugijai, kaip konstitucijoj pasakyta, bet šiandien apie Lietuvos Neprigulmybės Fondo likvidavimą tinka kalbėti tik Lietuvos darbo žmonių laisvės priešams.

Sandaros Partijos idealai yra tikrų Lietuvos piliėčių arba demokratinės Lietuvos liaudies laisvės kovotojų idealai. Del to ir Sandaros LN. Fondas turi but tų idealų rėmėjas, o ne įrankis užkulisinės politikos varinėtojų žaidimui.

Lai gyvuoja Sandara ir jos įsteigta ir užlaikoma finansinė įstaiga Lietuvos Neprigulmybės Fondas! Sandara yra Partija spiečianti galingan burin visas tautinei - demokratinės Amerikos lietuvių pajiegas, kurios kultūriniai - progresyviu keliu kovoja už Lietuvos laisvę ir lietuvių liaudies gerbuvį. O Lietuvos Neprigulmybės Fondas taip pat yra ALT. Sandaros idealų rėmėjas — finansuotojas sandariečių darbų del Lietuvos laisvės.

Atsižvelgus į šiuos dalykus kiekvienam tikram susipratusiam lietuviui demokratui bus aišku, kad ALTS. Centro Valdyba atliko šventą darbą sutvarkydama LN. Fondo reikalus. Taipgi bus aišku, kad nekuri "pamentuoti vadovai" vien del to kelia lermą, kad dabar turi progos sandariečių rankomis žarijas žarstyti.

K. N. N.

Iš Lietuvos.

(Tąsą nuo 3-čio pusl.)

vasarį ledams einant liko sugadintas: dveji poliai iš šono lyčių pakirsti. O vis per žmonių apsilėdimą. Jau iš perna-pavasario buvo lyčių nuneštos "meškos" (sukalti poliai lytims laužyti) ir buvo nepataisytos. Šiemet jas emė taisyti, kai vanduo pradėjo ledą laužyti, ir ne tik darbas perniek, bet vanduo nunešė įkalvus polius, už kuriuos užmokėta 1000 auksinų. Tiesa, tultas tam kartui pataisytas, bet meistrai už jo pataisymą įtaisyta tilte buomas ir budelė ir nusamdytas sargas, kuris nuo važiuojančių ima mokesį. Sargui mokama 500 auks. mėnesui.

Struklys.

Pajuris, Tauragės aps. Lig šiol laiškus ir laikraščius iš šilalės nešė K. Girskis. Per jį ir žvingiškieji gaudavo paštą. Dabar jis del ligos atsisakė. Ar nevertėtų Pajurio ir žvingių apylinkės gyventojams rimtai apsvarsčius įkurti Pajuryje pašto skyrių, kaip tai buvo prieš karą padarę. Pagalvokite!

Struklys.

Smilgiai, Panevėžio aps. Balandžio 9 d. pas mus atsilankė L. V. S. kalbėtojas pil. R. Buvo sušauktas mingas valsčiaus namuose; žmonių susirinko apie porą šimtų daugiau ir laukti ne buvo galima, nes tai buvo šioji diena. Tarp klausytojų atsirado ir Smilgių klebonas, kuris po pranešimo pil. R. darė paaiškinimų kr.-dem. partijos vardu, nors pasisakęs, kad nariu tos partijos nešas; betgi paskui paaiškėjo, kad Smilgių apylinkės rinkimų komisijai yra padavęs raštą pareiškimą, kad dalyvaus tos komisijos posėdyje, bet iš to nieko neišėjo. Tiesa, susirinko keletas mergaičių ir vaikų.

Tėvynainis. ("Liet. Ukin.")

SIŪSKITE LAIKRAŠČIUS LIETUVON.

Lietuvoje šiandien reikia visko, o už vis laikraščių, kaip dvasinio peno, nes Lietuvos piliečiai dėl brangumo tiesiog neišgali sau bent kokio laikroščio užsirašyti, o be laikraščio šiandien buti, tai tas pats kaip be duonos — kuniško maisto. Mes, amerikiečiai, esame paprastai skaityti po du, tris ir daugiau laikraščių įvairių pakraipų, dėl žinojimo ką veikia viena ar kita sriovė, ir abelnai kas svieto dedasi. Neturėdami ar negaudami laikraščio paskirtame laike, mes jaučiamės neramūs, ir kas valanda laukiame laikraščio su nekantrumu, ilgiguvoje visuomenės judėjimas

Ažuolinis.

mės žinių iš savo tėvynės, iš savo krašto, jaučiamės dvasiškai išbadėję, ir tokį dvasišką išbadėjimą turime atjausti savųjų giminių ir draugų gyvenančių Lietuvoje.

Daugelis geros valios lietuvių yra užrašę (užpenumeravę), tai vieną ar kitą laikraštį saviškiams Lietuvoje. Pav. "Lietuvos Ukininkas" savaitinis laikraštis, leidžiamas Kaune, metams kainuoja 24 auksinai (apie 75 centai ar \$1.00 pagal dabartinį kursą), kas mums čionais nėra dideliu pinigų, o mūsų gentys Lietuvoje gali būti aprūpinti dvasiškai penu visiems metams. "Darbas" gi leidžiamas du kartu savaitėje ir kainuoja metams 48 auksinai (apie \$1.50). Taigi už \$2.50 galima dvasiškai papenėti saviškius Lietuvoje per istisus metus su dviem laikraščiais.

Antra, daugelis yra užrašę saviškiams Lietuvoje Amerikos laikraščius ir nėra abejonės, tie skaitytojai yra labai dėkingi už tokią dovaną — dvasės peną. Bet mes labai pigiu būdu galime laikraščiais aprūpinti saviškius Lietuvoje siųsdami jiems savo jau perskaitytus laikraščius iš Amerikos. Gavę laikraštį dabokime jį, nesumankytime, ir perskaitytą suvyniokime į tyrą popierą, užrašykime adresą ir už centą ar du centus mūsų laikraštis pasieks mūsų giminę ar draugą Lietuvoje, ir tą laikraštį skaitys ne vienas bet daugelis, ir bus mums labai dėkingi.

Dėlei laikraščių apvyniojimo ir lipinimo yra geriausia ant pašto nusipirkti didelių vokiškų kopertų (large envelopes) 9 ir pusės colių ilgio, kurių galus perpjovus, jie yra gatavi su stampomis po centą ar du centus, ir klijuoti, su kuriais apvyniojus laikraštį, nereikia alijų, ir tiktai užrašyti adresą ir gata. Bet pirmoje eilėje ant viršaus visados parašyti: LITHUANIA ir žemiaus adresu.

Taip perskaitytą laikraštį siunčiant į Lietuvą mums kainuos per metus tiktai \$1.04, o lengvesni laikraščiai tik 52 centu už siuntimą kas savaitę.

Taigi visi siųskime savo perskaitytus laikraščius į Lietuvą. P. Mikolainis.

REIKALINGA užbaigus mokyklom So. Bostono gyvenančia jauna mergina mokytis dirbti ofise. Butų naudingė mergaitė, kuri galėtų vartoti Typewriter.

Ant atsakimo parašykite laišką ant šių klausimų: Kiek metų, kiek mokytės ir už kiek mažiausiai galėtumėte pradėti dirbti. Toliaus gyvenančioms atsakymo nereikia duoti. Adresas: So. Boston, P. O. BOX 12.

PARSIDUODA BIZNIS. Čevėrykų ir vyriškų drabužių krautuvi ir naminių rakandų (furniture), biznis išdirbtas per suvirš 10 metų, lietuvių apgyventoje vietoje. Turi buti parduotas neveliau, kaip iki 15 Birželio (June). Prekė ir išlygos labai pigios. Savininkas išvažiuoja į kitą miestą. Atsiskaityti reikia pas: LITHUANIAN AGENCY, 315 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Galima gauti "SANDAROS" KNYGYNĖ naują gražią knygą:

"Lietuvos Kariuomenė"

Parašė Karininkas Ladislavas Natkevičius, artilerijos vyresnysis Leitenantas.

Telpa pilnas aprašymas tverimosi Lietuvos kariuomenės, Lietuvos kariuomenės forma, virš 60 gražių, įvairių fotografijų, porą žemėlapių ir keletas kariškių dainų su gaidomis.

Šita pirmą tos rūšies knygą lietuvių kalboje, turi rasti kožno jaunuolio skaitoma ir gerbiama. Kaina popieros viršais — \$2.00. Ta pati gražiais audimo viršais \$3.00. Gaunama: "SANDAROS" KNYGYNĖ, 366 Broadway, So. Boston 27, Mass.

KONSERVATORIJA.

Lietuvių Muzikos Konservatorijon gali įstot kiekvienas, kurs tik nori apsipazint su gaidomis, pasimokyt dainuoti, teorijos, muzikos, smuikos, ir kitų instrumentų. Už dainavimą ar kompoziciją — 10 lekcijų — 15 dol. Už smuiką, pianą ir kitus instrumentus — 10 lekcijų — 13 dol. Lekcijos paprastai pusvalandinės; gali gaut kiekvienas vieną, dvi ar tris lekcijas savaitėje, pagal sutarmę.

M. PETRAUSKAS

Direktorius

769 Broadway, S. Boston, Mass.

DR. J. JONIKAITIS

Chirurgas ir Gydotojas
495 E. BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.
Tel. S. B. 1771.

Valandos:

Nuo 9 iki 11-tos iš ryto

Nuo 1 iki 3 po pietų

Nuo 7 iki 9 vakare.

Išgaminuojam akis ir pritaikom akinius.

H. S. Stone O.D.

Akiu Specialistas.

399a Broadway,

Tarpe E ir F gatviu, South Boston.

Atydos, Atydos!

Persistatykite Sau:

Jei norite Dailės Literatišką puikiai veikalą įsigyti, tai šiandien turi progą tą padaryti ir ne biskį negaishuojant siųsk \$1.50 ir gausi dailiausia knygą, "Svetimoje Padangėje Pasaulio Verpetuose", iš kurios kiekvienas lietuvis ir lietuvi išmokis nusiverkti, padejuoti, pasvajoti ir budriai nusidžiaugti... Nes, to knyga yr' visiems: Kaip turtuoliams, taip bied- (niems; Del jaunuolių ir senų, Del mergelių ir panų — Džiaugsmą, vergusmą, juoką ras; Skaitantys ją daug supras!... Lig šiol, taip gražaus veikalo amerikiečiai lietuviui neturėjome, todėl privalumas kožnam ją įsigyti. O kad lėšas išleidimui tu raštų neapsakomą, didelės, to dėlei nedaug knygų tespausdie name, reiškia pasiskubinantieji su užsakimais gausite tą veikalą; gi, pavėlavusieji ir už didesnius pinigų nenupirsite, nes pritruksime tuojau ir tas nusiduos teisingai... Indomaujantieji ir permantanti dalyką, — nepraleiskite progos! Siųskite užsakimus tuojau. Kreipkitės: "D. L. D." pirmu vardu: A. J. JOKUBAITIS, 492 East Broadway, So. Boston, Mass. P. S. Veikalas greit bus užbaigtas.

KASDIENINIS MAISTAS VISIEMS REIKALINGAS

Zinomas senas biznieriūs
ANT. NAUJOKAITIS
208 West Fifth Street, South Boston, Mass.

ATIDARĖ visokių produktų krautuve, kaip tai Mėsos Markėtą ir Grosernia. Kviečia visus apeliinkės lietuvius kreip- tis su pirkimu maisto ir kitų smulkmenų, čia rasite geras prekes ir mandagų patarnavi- mą.

Dr. Paul J. Jakmauh

(Jakimavičius)

Priėmimo valandos: nuo 2 iki 3 val. po pietų ir nuo 7 iki 6 val. vakare.

509 Broadway, Kampas G St., So. Boston, Mass.
Telephone South Boston 502

Dr. M. V. Casper

(KASPERAVIČIUS)

LIETUVIS DENTISTAS

Priėmimo valandos:

nuo 9:30 iki 12 diena,

nuo 1 iki 5 po pietų ir

nuo 6:30 iki 9 val. vakaro.

nedėdieniais nuo 1 iki 3 p. p

425 BROADWAY

So. Boston, Mass.

Tel. S. B. 27.

Tel. Cambridge 296-J.

Lietuviška Išdirbystė Blaiivių Gėrimų

CAMBRIDGE BOTTLING CO.

31 Fifth St., E. Cambridge.

Mes išdirbame visokius skanius - saldžius gėrimus: "Tonicks", Gėrimus ir "Ice Cream'a", pristatome į vietą. Todėl lietuviams kviečiami prie savųjų kreipties. Mes Jusų užsakymus išpildysime.

Jonas Malinauskas, Savin.

Didžiausias Knygynas

J. B. Aglinsko, Chicago

Užlaikau Knygų Krautuve, parduodu įvairaus turinio knygas, kaip tai: beletristika, ekonomija, sociologija, politika, gamtos ir kiti mokslai. Hygiene, istorija, etnologija, biografija, kalbamokslai, poezija ir teatrams knygos. Taipgi priimu paskelbimus, užrašau laikraščius ir pavieniais parduodu sekantiems: "Naujienas", "Keleivį", "Karda", "Dilgėles", "Sandara", "Amerikos Lietuvių", "Dirva" ir kitus. Priešiusdami už 6c. kr. rasite reikalingą katalogą.

Adresuojant:

DARBO ŽMONIŲ KNYGYNAS,

3238 S. Halsted St., Chicago, Ill.

AR JAU UŽSAKĖTE "SANDARĄ" Į LIETUVĄ?

Lietuvių aptieka

Jeigu norite teisingų vaistų ir nužemintom kainom, tai visada eikite ant 100 Salem st., kur rasite visokių Amerikos vaistų ir Europiškų ir visokių šaknių lietuviškų.

Mes laikome užtikrintas gyduoles nuo visokių ligų, kaip tai: nuo galvos skaudėjimo, nuo užsėnėjusio reumatizmo, nuo ausilpnėjimo strėnų, kraujo valinui, nuo uždegimo plaučių, nuo kosulio ir visokių kitų ligų. Taipgi turime nuo visokių slaptųjų ligų ir geriausius patarimus suteikiame, nuo patrukimo del vyrų ir moterų. Atsiminkite, jeigu pirksite pas mus, suėdysite pinigų ir sveikata. Ateikite visada pas mus, o mes jums patarnausime knogeriausiai. Pašaukiame geriausiu daktarus per telefoną visai uždyska.

H. CABITT,

100 SALEM ST., BOSTON, MASS.

Pinigų Siuntimo Agentura

Siunčiu pinigų į Lietuvą pagal žemiausį dienos kursą su pilną gvarancija. Taipgi siunčiu lenkų pinigų ir lenkų užimtą Lietuvą ir visą Lenkiją.

Suteikiu rodas grįžtantiems į Lietuvą, parupinu pasportus, laikvortas ir kaip parsikviesti gimines iš Lietuvos. Adresas:

P. MIKOLAINIS,

53 Hudson Ave., Brooklyn, New York.

MAGDE. "Ak, kaip man niekti galvą! Išbandžiu visokius mazgėjimus, trinkimus, muštinimus — ir viskas tas nitek nepagalbėjo nuo tu bjauriu pleiskanu... Man gėda net darosi!"

MARE. "Ne, tai kam tau kėst be-reikalingi? Žiūrėk, koki mano plaukai gražūs, švelnus ir šysti. O tai todėl, kad aš vartoju RUFFLES!"

Kas tai yra RUFFLES? Ar tai gyduolė? Ne!! RUFFLES yra tai paprasčiausias plaukų ir odos sustiprintojis, kuris prigelbi gamtai suteikt žmogui priklausančių grožį. O kas gal but smagesnio už čystą neniežincią galvos odą?

RUFFLES

panaikina pleiskanas! Su jomis nereikia kelių mėnesių galvos trynimo: dviejų ar trijų dienų bėgyje RUFFLES pradės mažinti pleiskanas, o savaitės laike jų jau nei žymės neliks! Paskui tik retkarčiais suvilgant galvą bus užtektinu, kad pleiskanos neatsinaujintų.

Nusipirkite šnakt RUFFLES bonketę aptiekoje. Kaštus tik 65c, bet jūs sakysite, kad jos vertos daug daugiau. Paaiškinimai pridėti prie kiekvienos bonketės. Jei negausite jų aptiekoje, tai atsiskykite mums 75c. pašto markėmis, ar money order šiokiu adresu:

F. AD. RICHTER & CO., 326-330 Broadway, New York

PIRKITE LIETUVOS LAISVĖS BONUS

Tel. So. Boston 270.

DR. JOHN MacDONNELL, M. D.
Galima susikalbėti ir lietuviškai

Ofiso valandos:

Rytais iki 9 val.

Po pietų 1 iki 3

Vakarais 6 iki 9.

536 Broadway, So. Boston.

Bell Phone Dickinson 3995 M.

Dr. Ignotas Stankus

1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa.

Lietuvis Daktaras ir Chirurgas.

Ofiso Valandas:

Nuo 9 rito iki 5 po pietu

Vakarais, Ketverge nuo 6 iki 9 P.M.

Nedėliomis iki 4 po pietu.

Pinigus i Lietuvą

IR Į VISAS KITAS ŠALIS GREITAI IR SAUGIAI NUSIUNČIA.

LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖ
SULIG PIGIAUSIO DIENOS KURSO.

Sustato įgaliojimus (daviernastis) dalių atjieškojimo bei turtų pardavimo raštus ir kitus notarialius dokumentus

IŠRUPINA PASPORTUS Į LIETUVĄ.

Lithuanian Development Corporation

Home Office:

1712 WASHINGTON ST., WILMINGTON, DEL.
Nuosavas Namas New Yorke:

Lithuanian Development Corporation

294 EIGHTH AVE., cor. 25th ST., NEW YORK, N. Y.

GREITA PAGELBA

Silpnybės, paeinančios nuo persidirbimo, pailsimo, spnariu ir raumenu sustingimo, skausmu strėnose, yra greitai prašalinamos, vartojant

PAIN-EXPELLERI

"Drauga Reikale"

Seimynos, kurios kartą dažinojo jo veikiančią įieję, daugiau be jo neapsieina. Yra tik vienas Pain-Expelleris ir del jūsu apsaugojimo, jis yra paženkintas musu vaizbaženkliau

ANCHOR Ikaras

Jeigu ant pokelio nėra vaizbaženkliau ikaro, tai jis nėra tikras ir jus tokio neimkite. Visose aptiekose po 35c. ir 70c. Taipgi galima gauti pas išdirbėjus: F. AD. RICHTER & CO., 326-330 Broadway, New York

Vietos žinios:

TEISINASI.

Skriaudikai Lietuvos našlaičių teisinasi, kad N. L. D. K-tas jų nepriėmė. Katalikų Vienybės vadai butent Kneizis, Česnulis, Špokas, Petrauskas, Glineckis ir Jokubauskas — jie dabar galvoja, kaip išsimeluoti prieš visuomenę ir prieš Lietuvos valdžios misiją. Štai sugalvojo rašyt, kad jų N. L. D. K-tas nepriėmė, ir kitokio išėjimo nėra, kaip tik nepriėmė ir viskas! Rašykite, kaip norit, meluokit, kaip jums patinka, bet tuomi prieš visuomenę neišsiteisinsite.

Štai tamstų melagystė 1-ma bus darodyta tokia: 26 Bal., 8 v. vakare, 1920 m., mūsų knygoje, protokoluose, kuriuos p. Kneizis diktavo, o Varaitis, N. L. D. K-to sekretorius rašė, taip, kaip Kneizis norėjo, ir tų nutarimų buvo prirašyta pagal Kneizio kurpalio net 13 ir paskutinis taip skamba: "Nutarta visus tuos nutarimus šio vakaro 26 bal. iš abiejų pusių, kad būtų šventai ir teisingai užlaikomi ir išpildomi ir po tuo sutartim abi pusi pasirašo: A. Kneizis, A. Zaleckas, Jokubauskas, Peter Špokas, vakaro pirm. P. Grinkaitis; o N. L. D. K-to pusės: J. Varaitis, M. Venys, Joseph Sokas ir Jokubauskas." Ar galite dabar taip begėdiškai, melagingai sakyti, kad tamstų vien. kat. nepriėmė? Tai ant kokio dėverio po sutartim pasirašėte? Jug sutikote ir pasirašėte, kad veikti ir rinkti aukas per "Tag Day", 8 gegužės išvien. O kur tamstos buvotė laike rinkimo aukų? Ar ant juokų pasirašėte?

Dabar antras darodymas bus toks: Po ta sutartim ir susivienijimu su vien. kat., N. L. D. K-tas laike savo mitingo, 4 gegužės, išrinko 6 vyrus ir įgaliojo nueiti pobažnytinin sklepą ant susirinkimo "Vien. Kat.", kad gaut nuo "Vien. Kat." kitus 6 vyrus del padidinimo k-to, del skaitymo pinigų, laike "Tag Day" vakare. Prisipažinkit, ką tamstos tada padarėte? Tegul "Vien. Kat." padėkvoja Česnuliui čeverykų prezidentui ir p. Kneiziu, kad jis savo raštišką pasirašymą sulaužė. 6 vyrų mes negavome nuo "Vien. Kat." Mums nedavė balso. Jokubauskas statytoji bažnyčios stulpų pamato p. M. Venj prišoko mēst laukan iš sklepo; kas reiškia, jog tamstos mūsų nepriėmė, o meluojate visuomenę, kad N. L. D. Komitetas nepriėmė. Ar tai tokia naujos mados katalikybė? Kur sąžinė? Argi būtų N. L. D. K-tas rinkęs 6 vyrus ir siuntęs pas "Vien. Kat." del veikimo iš vien, jei nebutų pirma susitaikę? Kam reikia meluoti, kad nepriėmė, jog tas viskas mūsų protokoluose užrašyta?

Dabar trečias darodymas iš protokolo N. L. D. K-to 4 gegužės toks yra:

Po susirinkimui sulaukėm Susiv. Moterų Sąjung. apie 70, kuriuos buvo priimtos su didžiausiu malonumu ir rankų plojimu; dągi tuo pačiu vakaru p. Ivaškevičius atsinešė nutarimus nuo "Vien. Kat.", tur but jau ketvirtus, perskaitė, kur į protokolą įtraukta: "Nutarta, kad su "Kat. Vien." ivsas veikimas bus dirbamas išvien, ir surinkti pinigai bus skaitomi Municipal salėje, ir pasiųsti per Misiją prez. Smetonai." Ką ant to pasakysit? Sakote, kad nepriėmė, jog Susiv. Moteris be tamstų žinios nebut atėjusios, tas viskas paliudija, kad jau buvo dirbama išvien. P-as Ivaškevičius del savęs vieno nutarimų be tamstų žinios nerašė, ir kam tas del jojo reikalinga? Išsimeluokit dabar?

Ketvirtas nurodymas: Kas būtų talpinęs į "Sandarą" Nr. 18 vietoj N. L. D. K-to,

"Bendras So. Bostono Lietuvių Komitetas", jei nebutų į santaiką suejta? Mes sutikome taip, kaip tik norėjote. Tas N. 18 "Sandaros" paliudija, jog buvome susitaikę, o meluojate, kad mes nepriėmėm.

Negan to, mes del 20 draugijų siuntinėjom laiškus. "Vien. Kat.", kai kurie vadai gavo laiškus su pakvietimais dirbti išvien. Mes norėjome, kad kuodaugiausia surinkti kolektorių, kreipėmes net į žydus, ir meluojat, kad jus nepriėmėm. Kame čia katalikiškumas ir sąžinė?

Penktas darodymas: "D-ko" tie patys vadai "Vien. Kat." sutiko atspausdinti 1000 popieriukų del bakselių su pareiškimais, kam renkamos aukos ir siulomą mokestį nuo p. Sangailos neima. Del ko taip darėte? O kad paskui atsiskyrėte paskutinėje dienoje prieš "Tag Day", tai nusiuntėt bylą ant 6 dol. Maynardui; tuomi pasirodėt sveimtiaučiams savo nesubrendimą.

Šeštas prirodymas: Susiv. Moterų Sąjung. kaip atėjo, tai buvo nubalsuota užsėliuoti 200 gakselių viršaus, tą ir moteris girdėjo; jeigu nebutumėte išvien susidėję dirbti, tai kam tas išlaidas mums reikėjo padaryti? Ar galit meluoti, kad nepriėmėm?

Septintas darodymas bus toks: Mes ėjome, kaip apaštalai po kelis sykus ir maldavome, kad susijungti ir eiti rinkti aukų del to, kad mes permatėme busiančius didelius nuostolius del Lietuvos našlaičių.

O ką mes neprisiklausėm? "Vilkai avies kailyje! Jie be mūsų nieko negali!" Kneizis šaukė: "Mes galime sulaikyti!" Nuo Česnulio išgirdome: "Mes galim perkelt ant savaitės, arba mėnesio laiko ant toliau!" Nuo p. Petrausko: "Mes galim sustabdyti!" Vėl Kneizis: "Mes žinom kur nueiti!" Nuo moterų "Vien. Kat.": "Taip ir reikia!" kitos vėl: "patvirtinta!" Toliaus vienas vyras pasiprašęs balso tarė: "Zinote, draugai ir draugės, kad neinam su jais kartu rinkti aukų, tai bent neardykim, taip neišpuola daryt, verčiau pasilikim neutraliai." Tai matote, septintas liudytojas, jų pačių vyras, kurs taręs buvo, "kad neinam su jais kartu rinkti aukų ir tt." Kas reiškia — jie patys prisipažįsta prie kaltės, jog neėjo rinkti aukų su N. L. D. K-to kolektoriais, bet nelikos ir "neutraliai," bėgo net tris sykus prie valdžios, kad suardyti "Tag Day," bet jiems nenusidavė. Maynardas kalbėjos su miesto komitetu, kuris pareiškė, jog N. L. D. K-tas susideda iš katalikų jam pažįstamų, butent: M. Venio, Soko ir Karvelio. Taipgi pareiškė, jog M. Venys statė stulpus bažnyčios pamato, So. Bostono ir kiti geri katalikai, "jei jie nekatalikai, tai ir aš nekatalikas" o Venys tuo laiku stovėjo šalyje Maynardo. Tokiu budu valdžia sutiko ir davė daleidimą (permittą) 3 gegužės, panedėlyje. O "Kat. Vien." vis svajojo lig paskutinei dienai apie suardymą.

Prieš "Tag Day", pėtnyčioje Kneizis įneša, kad reikia atspausdinti ir išmėtyti lapelius; mes tada buvom su P. Karveliu ir girdėjome tą jo įduošišką įnešimą, kad žmonės nepritartų ir neduotų aukų, bet atsirado kai kurie, kas nepritarė ir užprotestavo. Tai tada Kneizis paaiškino, kad bus atspausdinta taip: "Kas nori, tegul eina, renka aukų, o kas nenori, tegul neeina". Pasišvelnino, buk tai geresniu paliko pamatę, kad publika nepritaria.

Tai matote, kaip tie "Vien. Kat." ponai ėjo išvien del sušelpimo Lietuvos našlaičių. Jie visur ardė, po persiskirimų, lig paskutinei valandai "Tag Day", o dabar jie šaukia, kad jų niekas nepriėmė. Kaip žydai, patys muša, patys rėkia. Varaitis, sek.

LITHUANIAN AGENCY

Pirmutinės ir dabar didžiausia lietuvių Agentura pardavinėjimo Namų, Farmų ir Biznių Bostone ir visose apielinkėse Naujos Anglijos. Mes turime tukstančius Namų ir šimtais puikių ukų ir išdirbtų biznių ant pardavimo. Parduodame pigiai kas savaite po kelias dešimtis namų, ukų ir biznių; todėl visi savininkai namų, ukų ir biznių, kurie tik norit greitai parduoti žino mūsų ofisą kaipo GREITO PARDAVIMO AGENTURĄ ir todėl pirm negu kas kitas gauna ant pardavimo Namus, Ukes arba Biznius, MES GAUNAM PIRMIAUSIAI, delto, kad MES PARDUODAME GREITAI. Todėl, kurie norite pirkti Namą, Farmą arba Biznį atsakančiai ir pigiai, praneškite į mūsų ofisą iš anksto, kur ir kokioj vietoje norėtumėt pirkti ir kada turėtumėt laiko išvažiuoti pasižiūrėti gerų pirkimų, pavyzdžiu: —

103 akrų farma; apie 80 akerių dirbamos ir 23 akeriai ganioklos ir miško; dvi didelės upės teka per vidurį farmos su daugybe žuvų ir labai patogų laikyti žąsų, ančių ir kitokių paukščių. Murinis namas — 9 kambariai; naujausios mados kutė del 35 galvijų; didelė daržinė del šieno; kubilas (silo) del rauginimo kornus karvėms. 20 kėvių, 1 jautis, 4 kiaulės, 2 veršiai, 2 arkliai, 30 vištų ir visokie reikalingi įrankiai ir vežimai del apdirbimo žemės. Šita ukė yra viena iš geriausių ukų Bolton, Mass. Savininkas labai nori parduoti arba išmainyti ant namų Bostono apielinkėje. Su preke ir įnešimu bus labai lengva susitaikyti, nes savininkas labai nori parduoti.

3 šeiminų namas, pekarnė ir išdirbtas lietuviškos duonos biznesis. 2 trokai, miltai, kepiniai duonos mašinos ir kiti įrankiai. Prekė \$11.500. su labai lengviomis išlygom. Priežastis pardavimo: Savininkas yra miręs, o giminės nenori laikyti biznio.

3 šeiminų namas, 18 kambarių su 3 pirmieniomis (reception halls) namas; šiluma ir elektros šviesa; garage del 5 automobilių. Rendoris atneša — dabar — 167 dol. per mėnesį, bet galima

lengviau gauti \$200. dol. į mėnesį. Prekė \$14.000. Geriausioje vietoje Dorchesteryje — milijonierių apgyventoje vietoje. Savininkas išvažiuoja į kitą valstiją.

Du namai. Vienas 2 šeiminų, kitas 3 šeim. su garage del 15 automobilių. Rendoris neša 225 dol. per mėnesį. Prekė 19.000 su lengviomis išlygomis.

Murinis namas susidedantis iš 50 šeiminų; gazai, toiletai del kožnos šeimynos. Lietuvių apgyventa vieta, South Bostone. Rendoris neša suvirš \$4000 per metus. Prekė \$25.000 dol. ir 3000 dol. įmokėti, o likusieji ant lengvų išligų. Savininkas serga mirtina liga ir nori kuogreičiausiai parduoti arba išmainyti ant mažos farmukės arba delio namo. Toksai namas turėti geriau negu auksinės mainas, todėl kad daugiau rendų neša per metus negu reikia įmokėti.

3 šeiminų, 14 kambarių namas su gazais ir toiletais del kožnos šeimynos. Rendoris neša suvirš \$400 per metus. Prekė 2700 dol. su 500 įmokėjimu. Savininkas nori greitai parduoti delto kad gyvena labai toli nuo Bostono. Namas yra asabniai budavotas prie Silver gatvės ar-

ti krautivių ir lietuvių apgyventoje vietoje.

3 šeiminų, 15 kambarių medynis namas su naujos mados maudynėmis, šiltas ir šaltas vanduo, skalbinės, nauji pečiai ir pijazos prie E. Seventh St. Prekė 6700 dol. su 1500 dol. įmokėjimu. Savininkas yra priverstas parduoti del stokos pinigų del biznio.

3 šeiminų namas, 11 kambarių, gazai, toiletai, skalbynės, pijazai del kožnos šeimynos arti Lenkiškos Bažnyčios. Prekė 3300 dol., 500 įnešti.

3 šeiminų, 14 kambarių kampinis namas su maudynėmis ir kitokioms vygamoms, prie F Street. Prekė 4500 dol. ir lengvos išlygos.

2 šeiminų namas su daug žemės prie East Second gatvės. Prekė 700 dol. ir 150 dol. įmokėti.

3 šeiminų, 16 kambarių namas su maudynėmis ir visomis kitomis įtaisomis, randasi visai arti pamario. Prekė \$4800. ir \$1000. įmokėti; likusi suma galima randomis išmokėti.

3 šeiminų, 14 kambarių; toiletai ir gazai del kožnos šeimynos prie Dresser St. Prekė 2200 dol., 300 dol. įmokėti.

Daugybė ir kitokių NAMŲ ir FARMŲ ant pardavimo visose apielinkėse Bostono. Galima išvažiuoti pamatyti bile kada Tamsta turėtumėt laiko, paprastomis dienomis, vakarais arba nedėdieniais. Mūsų agentai su automobiliais gali išvežti Tamstas su šeimyna apžiūrėti Namų arba Farmų bile kada Tamsta turėtumėt laiko. Jeigu ir nepatiktų vietas, tai nereikės pirkti nei atlyginti už pavažinėjimą.

Mūsų advokatas yra William F. J. Howard (Kavaliauskas) apžiuri rštus ir gvarentuoja kiekvieną pirkimą nuo skolininkų ir giminų.

MUSŲ AGENTAI SEKANTI:

A. IVAŠKEVIČIUS,
J. BALUSZAITIS,
J. B. GAILIUS,
B. B. STEFAN,

F. V. STARINSKAS,
A. V. TURNER,
J. BALANDIS ir
B. KONTRIMAS.

Ir yra keletas EXTRA AGENTŲ, kurie dirba ne pilną laiką, bet yra gatavi prie pagalbėjimo mūsų namų ir pkių pirkikams per mūsų ofisą.

MUSŲ MEKANIKAI DEL VISOKIŲ DARBŲ:

Z. IVAŠKEVIČIUS, Pentorius,
J. IVAŠKEVIČIUS, Karpenteris,
P. PLEVOKAS, Ruferis,

J. KRUGEL, švinorius (Plumber),
J. M. PARKS, Arkitektorius,
C. HOLDERRIED, Elekt. Mechanikas.

Visokius darbus del budavojimo arba sutaisymo namų atliekame pigiai, greitai ir atsakančiai. Ir jeigu katras pirsks namą per mūsų agenturą, nereikės rupintis apie sutaisymą, nes mes gvarentuojame kiekvieną darbą ir pirkimą.

Mes skolinam pinigus del visų, kurie perka namus per mūsų agenturą, ir gvarentuojame "mortgage"ius, nes A. Ivaškevičius yra direktorius bankuose ir todėl labai lengvai gauna paskolas per mūsų didžiausią Lietuvos Agenturą.

LITHUANIAN AGENCY

A. IVAŠKEVIČIUS, Sav.

315 W. Broadway,

So. Boston, Mass.

Tel. So. Boston 605.